

LIŪDNOS MINTYS

BOMBARDAVIMUI PRASIDĖJUS NAJŲ METŲ ANGOJE

PENKIOS BOMBARDAVIMO DIENOS IKI KALĖDŲ -- sarkastiškai konstatavo vienas britų komentatorius, imituodamas didžiųjų krautuvių priminimą pirkėjams. Tokia, sutraukus, buvo Vakarų reakcija į prezidento Nixono išsakytą bombardavimą. Reprerentatyvus New York Times gruodžio 21 dieną aiškino savo skaitytojams: "... prezidentas Nixonas dar kartą griebėsi plikos jėgos pasiekti savoplatesnius tikslus Pietryčių Azijoje -- tikslus, kurie nėra nei realūs nei būtini šio krašto saugumui. Hanojus gali būti atsakingas už derybų nutraukimą,

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

nors dėl to gal galima ginčytis, bet to nepaisant kiekvienas civilizuotas žmogus turėtų pasibaisėti vaizdu, kurį patiekia stipriausia pasaulyje aviacija be gailesčio daužydama mažą Azijos tautą, piktam išnaudodama savo persvarą ir nesiskaitydama su žmoniškumo principais".

Tai vaizdžiai parodo, kokios rizikos griebėsi prezidentas Nixonas. Galima laukti, kad jei bombardavimas greitai nepasieks savo tikslo ir Hanojus toliau priešinsis, nuotaikos Amerikoje bus tokios, kad kongre-

sas nutrauks bent kokias lėšas karo vedimui ir amerikiečiai noromis nenoromis turės iš pietryčių Azijos pasitraukti. Amerikiečių daugumos aktyve vienintėlis daiktas kuris juos tengali dar laikyti yra tik belaisviai Hanojus rankose. Jei taip, Hanojus paleisdamas tuos belaisvius be jokių sąlygų praktiškai tik galėtų paskubinti išsinešdinimo eigą ir galėtų sakyti, kad galų gale Amerika buvo nugalėta savo sąžinės.

Kalbant vėl su NY Times: "Šiaurės Vietnamas gali būti subombarduotas į akmens amžių (Back to the stone age)", kaip rekomendavo vienas aviacijos generolas. Tačiau taip darydamos pačios JAV gali grįžti į akmens amžiaus barbarizmą, kuris sunaikins tai, kas daugiausiai verta išlaikyti Amerikos civilizacijoje".

O ta smulkiau neidentifikuota gera ypatybė bus turbūt pasiryžimas visados nusileisti komunistams. Tai, žinoma, demagogiškas teigimas, bet ne gali pasakyti, kad nebūtų logiškai išplaukęs iš susidariusios padėties. Kaip ten būtų, reikia tikėtis, kad Nixonas žinojo, ką daro ir buvo pasiruošęs atvejui, jei komunistai greitai nenusileistų.

Priešingu atveju reiktų pastebėti, kad Kissingerio blogiausias būklės formavimas su išsprendžius 1969 metais pradėjus Nixonui prezidentauti, Kissingeris, anot kolumnisto David S. Broder, rinktiniam žurnalistams aiškines 'vietnamizacijos' politiką, kurios kiekvienoje fazėje buvo numatytos 'kitai pušei' galimybės atsisakyti nuo karo veiksmų ir ieškoti politinio kompromiso problemos išsprendimui. Konceptija padariusi labai gero išpūdžio klausytojams, tačiau pats Kissingeris išblaškė pasireiškusį optimizmą. Girdi, turima reikalo su žmonėmis, kurie visą gyvenimą tik kovojo siekdami savo tikslo, ir, ko gero, jie niekad nepanorės taikos be savo pergalės. Po to Kissingeris pridūrė:

"Vietnamas gali būti viena iš tų tragiškų problemų, kur sunaikina kiekvieną ją palietusį".

Kai tos eilutės buvo rašomos, jau buvo likę tik 2 "bombardavimo dienos 3 "bombardavimo dienos iki Kalėdų". Kai jos pasieks skaitytojus, jau bus po Kalėdų. Meldžiuos kad jos pasirodytų liūdnos mintys be pagrindo. Ir kad dar akmens am-

Chicagoje gruodžio 17 d. buvo įspūdingai paminėta Balio Sruogos 25-tos mirties metinė, ta progą surengiant jo kūrybos vakarą Jaunimo Centre, patiekiant ištraukas iš jo istorinių dramų Barбора Radvilaitė, Milžino paunksmė ir Kazimieras Sapiega, Minėjimą rengė Scenos Darbuotojų Sąjunga. Nuotraukoje dramų ištraukų pastatymo dalyviai, V. Noreikos nuotrauka

KAS KALTAS DĖL LIETUVOS SIENŲ PANAIKINIMO VALSTYBĖS DEPARTAMENTO ŽEMĖLAPYJE?

Kaltė suversta jauniems tarnautojams

JAV LB Tarybos IV sesijoje, įvykusioje Clevelande š. m. spalio 28-29 dienomis, dr. Antanas Klimas sujaukino sesijos dalyvių pristatymu dokumentinės medžiagos paimitos iš Valstybės Departamento ledinio "Fact Book of the Countries of the World". Dr. Klimo surinktose ištraukose iš minėto leidinio 1966, 1970, ir 1972 metų laidų, negalima nepastebėti Sovietų Sąjungos žemėlapiuose esančių pasikeitimų Pabaltijo valstybių atveju. Pavyzdžiui, 1968 metų laidos žemėlapyje aiškiai matomas

žiujė žinotos dorybės DRĄSA ir PASIRYŽIMAS nebūtų pasenusios ir šiandien. Laimingesnių NAUJŲ METŲ!

MIRĖ PREZIDENTAS HARRY TRUMAN

Kansas City ligoninėje, po ilgos ir sunkios ligos antadienį, gruodžio 26 d. mirė buvęs Amerikos prezidentas Harry Trumanas, sulaukęs 88 metų amžiaus. Istorijoje jis liks atžymėtas, kaip vienas didžiųjų valstybininkų. Jo prezidentavimo metu buvo baigtas II Pasaulinis karas ir dėka Marshallo plano Europa atsištatė iš karo griuvėsių. Gal jis nebuvo labai populiarus, bet jo sprendimai kaip atominės bombos panaudojimas kare prieš Japoniją, NATO įkūrimas ir kiti yra pakeitę pasaulio likimą.

Palaidotas ketvirtadienį Independence, Mo.

• Šiaurės Vietnamo bombardavimas, po 36 valandų švenčių pertraukos, vėl atnaujintas.

• Prancūzijos kompartijos suvažiavime, rusų kompartijos narys Suslovas įspėjo prancūzus, kad komunistai niekad neturi užmiršti galutinio savo kovos tikslo: sunaikinti kapitalizmą ir visur įkurti socialistinį režimą ir kad jiems nepakeliui bendradarbiauti su eksploatuotojų klase.

prierašas, kad "JAV valdžia nėra pripažinusi Estijos, Latvijos ir Lietuvos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą". Būdinga, kad 1970 metų laidos žemėlapyje minimo prierašo jau nėra, o 1972 metų laidoje ne tik prierašas nesama, bet žemėlapiu kampe išvardinamos visos 15 Sovietų Sąjungos respublikos, pirmosioms trimis, eilės tvarka, esant Estijos S.S.R., Latvijos S.S.R., ir Lietuvos S.S.R.

Dr. Klimo atskleistas nemalonus faktas rado dėmesį LB Tarybos sesijos rezoliucijoje. Prezidentas Nixonas prašomas šiame reikale sureikti paaiškinimus ir klaidą atitaisyti.

JAV LB Centro Valdybai, esančiai statuto pareigotai LE Tarybos nutarimus vykdyti, teko imtis akcijos žemėlapiu reikalą Valstybės Departamente aiškinti. Buvo kreiptasi į Pabaltijo skyriaus Valstybės Departamente viršininką Edward Hurwitz, supažindinant jį su Lietuvos įskaudinančia klaida ir prašant sudaryti galimybę pasimatyti su už minėtą leidinį atsakinę kartografu, kuriam LB atstovai detaliau padėję galėtų nušviesti. Nepraslinkus pilnai savaitei, E. Hurwitz painformavęs JAV LB Centro Valdybos ryšininką prie Valstybės Departamento Algimantą Gurecką, kad ėmėsis akcijos pasirarinimą -- konferenciją sušaukti ir jį įvykiantį š. m. gruodžio 14 d. Valstybės Departamente.

Gruodžio 14 d. Valstybės Departamentan atsilankiusią JAV LB delegaciją sudarė: JAV LB Centro Valdybos vicepirmininkas visuomenininkas reikalams Algimantas S. Gečys, ryšininkas Algimantas P. Gureckas, ir LE Centro Valdybos koordinatorių etnininkas reikalams Washingtono Arvydas Barzdukas. Konferencijoje iš valdžios pareigūnų dalyvavo vyriausias JAV geografas (U. S. Geographer) Robert D. Hodgson, jo štabo pareigūnas T. V. McIntire, ir Baltijos valstybių skyriaus viršininkas E. Hurwitz, JAV LB Centro Valdybos vadru buvo įteiktas sekančio turinio memorandumas:

"JAV LB yra dėkinga Valstybės Sekretoriaus pavaduotojui Europos reikalams P. Davies už mūsų organizacijos pirmininkui V. Volertui 1972 m. rugsėjo 28 d. atsakymą, pabrėžiantį tvirtą JAV nusistatymą nepripažinti smurtu įvykdytos Lietuvos vals-

tybės inkorporacijos į Sovietų Sąjungą".

"Šio užtikrinimo ir aiškaus JAV nusistatymo Lietuvos atžvilgiu pakartojimo išdavoje, mes norime atkreipti Jūsų dėmesį į akivaizdų nukrypimą nuo minimo nusistatymo esantį pastariniuo laidoje Valstybės Departamento "Fact Book..." ir taip pat Department of Interior išleistame "National Atlas of the USA". Prie šio memorandumo prijungtame priede mes patiekiami svarbūs faktinės klaidos esančias šiuose dviejuose Federalinės valdžios leidiniuose. Panašių atvejų gali pastatyti ir daugiau mums smulkiai nesiėmus tikrinti Federalinius leidinius kiek tai liečia pasireiškusius nenuoseklumus ir prieštaravimus JAV turimam nusistatymui Lietuvos atžvilgiu".

"Dveji suminėti leidiniai byloja nerimą keliantį neapdairumą ar nesiorientavimą šio nusistatymo atžvilgiu. Besikartojas kai kurių federalinės valdžios agentūrų nesupratimas Pabaltijo valstybių tarptautinio statuso ir jų piliečių teisinės padėties, vieną kartą jau buvo išdava žmogiškiosios tragedijos ir tautinės gėdos, kada 1970 metais JAV Pakraščių Sargyba Jėga sovietams gražino lietuvių pabėgėlių Simą Kudirką".

"JAV LB maloniai prašo Valstybės Departamentą patikrinti savo leidinius ir naujose laidoose padaryti prideramus atitaisymus, kad atėičiai būtų užtikrintas jų sekumas JAV nepripažinimo smurtu įvykdytos Lietuvos, Latvijos, ir Estijos inkorporacijos į Sovietų Sąjungą politikos atžvilgiu. Valstybės Departamentas taip pat yra prašomas talkinti Federalinėms, valstybių, ir vietovių valdžios agentūroms, kad jų leidiniai taip pat atitiktų JAV politiką Baltijos valstybių atžvilgiu".

JAV LB memorandumo priedo atkreiptas dėmesys į anksčiau minėtas 1970 ir 1972 metų "Fact Book" klaidas, atkreiptas dėmesį į tai, kad 1966 metų leidinyje Lietuvos ir Estijos sostinės buvo rašomos krašto gyventojų kalba -- Vilnius, Tallinn -- 1970 metų laidoje šių dviejų vietovių vardai pakeisti lotynišku vėrtimu iš rusiškos rašybos -- Vilnius, Tallin. Kiek tai liečia "The National Atlas of the USA", me-

(Nukelta [2 psl.])

SKALDYMO STRATEGIJA

Kaip ir reikia laukti, Sovietinė ambasada Washingtone, nesiliauja dirbusi lietuviškos politinės išeivijos sunaikinimui. Iš to darbo pragyvena keli lietuviai bolševikėliai, komandiruoti per Maskvą į Washingtoną, ir jų "bosai" rusai prievaizdai.

Slaptos ir išviršiniai taktikos ofenzyvos taktika yra paremta senu romėnų principu: "skaldyk ir valdyk". Tereikia tik atrasti pleišta, kuris skaldytų masę. Tokiu pleištu ima sentimentai tėvynėi ir tautiečiui. Tinkamai operuoti tuo pleištu, Sovietinės ambasados meistrai ir gizeliai stengiasi skaldyti lietuvių išeivių visuomenę.

Palengvintas lankymasis ok. Lietuvoje. Tai papildė sovietinį iždą kietos valiutos įplaukoms. Kartu, tai talkina sudaryti bendrą bazę pokalbiui. Turistai pamato tėvynę. Stalininis siaubas jau pasibaigė, o brežnevinis čulbėjimas gali klaidinti. Nematydami patvoriuose laisvės kovotojų lavonų, turistai bemato geresnius kelius ir aukštesnius namus. Daugeliui pakanka kelias valandas Vilniuje praleisti Neringos viešbutyje...

Suorganizuota propagandinė literatūros invazija. Įsteigtas pastovus agitacinis laikraštėlis, kurį siuntinėja išeiviams iš Vilniaus. Parinktos kelios išeivių rašytojų knygos ir išleistos Vilniuje su tikslu įnešti nervinimąsi išeivių visuomenėje. Atrasta tarp lietuvių ir menininkų keletą tikrų bendradarbių, savo veiksmais ir pareiškimais klaidinančių išeivių ir talkinančių okupantui.

Stipriai remiami probolševikiniai leidiniai raštams iš Vilniaus, su tikslu atremti išeivių spaudos tvirtinimus, vietiniams bolševikams nesant pajėgiems tokius tvirtinimus atremti.

Sugalvoti įvairūs masiniai jaunimui studijuoti Vilniuje, laimėti ten stipen-

dijas ir diplomus. Net gi, miniatiūriniai mastu, įvykdytos grupinės vaikų ekskursijos į komunistinio pobūdžio vaikų stovyklas, at radus klusnius sovietinės ambasados Washingtone užmačių vykdytojus.

Tragi-komiškai importuojami žaibinėms kelionėms po Ameriką eksprotniniai "turistų" būriai. Tą progą vyksta susitikimai su "pažangiaisiais" ir "pus-pažangiaisiais", kas, sovietinės ambasados Washingtono nuomone, yra ma b a s ados Washingtono nuomone, yra bendravimas su kraštu.

Kartkartėmis importuojami scenos menininkai. Jų pasirodymų rengimo komitetams užangažuojami vietiniai veikėjukai, kas, sovietinės ambasados Washingtono nuomone, yra "kultūrinis bendravimas su kraštu".

Skaldymo strategija, kurią rusai intensyviai varo išeivijoje, neturi, tačiau, pakankamo efekto. Tikėtai vienas, ar keli nuosimčiai išeivijos vienaip ar kitaip pakibo ant sovietinės meškerės. Tas sovietinis masalas, kuriuo panaudojama tariamas palankumas savo tutiečiui iš ok. Lietuvos, yra gerai apčiuopiama apgaulė.

Kultūrinis arba sentimentalaus bendravimas su sovietinės ambasados parinktais asmenimis (jie, aišku, lietuvių kilmės, bet prosovietinio galvojimo) nerodo savo efektų. Koncertų ir ekskursijų rengimo planas neapėmė platesnių ir rimtesnių išeivijos sluoksnių. Tokiems ekstremizmams išeivija palieka santūri, pilna lietuviškos savimeilės ir išdidumo, net apatiška. Apie koncertus, ekskursijas, ok. Lietuvos "progresą", rėkte rėkia nepatikimi ir "alseikiškai" struktūrai netolimi elementai. Netiktai vyresnis išeivijos elementas, bet ir jaunesnieji asmenys, gerai iššifruoja sovietinės ambasados užmačias ir su dideliu santurumu stebi kvilinguojančiųjų konvulsijas.

(s)

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ 1973 METŲ

Europos lietuviai

LIUDAS VISMANTAS

J. Norkaitis — sukaktuvininkas

Jonas Norkaitis, senjoras, yra žinomas visuomenės ir politikos veikėjas. Jis yra atlikęs nemaža naudingų darbų Lietuvai. Švenčiant J. Norkaičio 80 m. sukaktį, tenka nors trumpai pažvelgti į jo gyvenimą ir darbus.

Jubiliatas gimė 1892 m. lapkričio 25 d. Pervazninkų km., Kidulių vls., Šakių aps. 1912 m., baigęs Marijampolės gimnaziją, studijavo Petrapilio u-te matematiką ir fiziką. Nuo pat jaunatvės veikė lietuviškose organizacijose. Grižęs į nepriklausomą Lietuvą, įsijungė į valstybinį darbą. 1923 m., prisijungus Klaipėdos kraštui prie Lietuvos, buvo paskirtas finansų ministerijos igaliotiniu Klaipėdos kraštui. Taip pat jis ėjo kartu ir Klaipėdos muitinės viršininko pareigas. Čia dalyvavo Au-kuro dr-jos veikloje. 1925 m. jis buvo vyriausybės paskirtas finansų ministerijos prekybos de partamento direktoriumi. Nuo 1936 m. jis buvo užsienio reikalų m-jos ekonominio departamento direktoriumi. Be šių pareigų, Sukaktuvininkas veikė ištisoje eilėje ekonominių organizacijų. Jis buvo vienas iš Lietuvos Cukraus bendrovės steigėjų ir pirmininkas iki bolševikų okupacijos. Nuo 1936 m. J. Norkaitis buvo nuolatinis Lietuvos vyriausybės delegatas ekonominėse derybose su svetimomis valstybėmis. Taigi, prekybos ir ekonomijos srityse J. Norkaitis nepriklausomybės laikais išvarė platų ir Lietuvai naudingą barą. Jis veikė ir politinėse organizacijose: "Ūkininkų partijoje" ir kt.

Gerai pažindamas bolševikų elgseną su priešais, jis 1940 m. pasitraukė į Vokietiją. Trentyje jis taip pat aktyvus veikėjas. Ilgą laiką buvo Vliko narys, Vliko kontrolės komisijos pirmininkas. Vlikui išsikėlus į JAV, uoliai dirba Lietuvos Raudonajame Kryžiuje, kaip pirmininkas. Jis yra aktyvus bendruomenės narys.

Išaugino sūnų, taip pat Joną, filosofijos daktarą, diplomuotą ekonomistą, kuris eina atsakingas pareigas vokiečių administracijoje.

Nusipelnusiam Jubiliatui iš širdies linkime ilgiausių metų, geros sveikatos, ištvermės ir našių darbų lietuviųbei.

• Huettenfeldo, vad. "Romuvos" apylinkės valdyba, kuriai pirmininkauja nenuilstantis bendruomenės veikėjas, pedagogas J. Antanaitis, suruošė narių išvyką į tarptautinę knygų mugę Frankfurte. Šioje mugėje kasmet dalyvauja ir Sovietų Sąjunga, kuri išstato daugiausia rusų kalba komunistinę literatūrą. Būdinga, kad kitų "sovietinių tautų" kalbomis knygų būna labai maža, o lietuvių

Australiją palikus

Kelionėje po Ameriką

ANTANAS LAUKAITIS

Palikus šaltąją Kanadą ir po 23-jų metų pirmą kartą matytą sniegą, šaltį nuo kurio man tik galva nesprogo ir, jei gu ne dovanotas man p. O. Karosienės žemėinis jos vyro paltas, tai aš tur būt būčiau tą visą baltąją žiemą ir jau atpras-tą man šaltį paskutiniiais žodžiais prakeikęs. Tačiau, dar nesušalęs ir pilnai pasigėrėjęs nuostabiais žiemos vaizdais Kanadoje, su gražiausiais atsiminimais palikau ją ir su savo prieteliais sporto veteranu Jonu Bulioniu ir jo žmona Rūta išvažiavome į Rochestero miestą Amerikoje, kur mūsų jau laukė mano gimnaitis inžinierius Juozas Laukaitis, jopuiki žmona Liucija su visa savo malonia šeima. Ilgi nesimatymo metai su savo pusbroliu Juozu nepadarė jokio skirtumo mūsų taip šiltam susitikimui, kai ypatingai malonu buvo artimiau susipažinti su žmona Liuse, kuri yra kylanti menininkė, neseniai turėjusi puikiai pasisekusią parodą. Tikrai malonu buvo matyti tokią lietuvišką gražią šeimą, kurioje abu sūnūs taip gražiai kalba lietuviškai, yra geri lietuviškų jaunimo organizacijų ne tik nariai, bet ir vadovai ir tarp kitko geri sportininkai, dalyvauja ir vietiniame jaunų lietuvių muzikos kape-los vienete.

Rochesteryje teko susipažinti su daugiau lietuvių savaitgalio metu vykusiame koncerte ir vėliau sekmadienio lietuviškų pamaldų metu. Po daugelio metų susitikau savo sportinius draugus Juozą Saladžių ir Kostą Mačiulį, su kuriais ne vieną kartą teko Vokietijoje žaisti krepšinių. Taip pat labai malonu buvo susipažinti pulkininką R. Liormaną, šį mūsų kariuomenės veteraną, man trumpai pasakojusį daug labai įdomių atsitikimų iš taip netolimos mūsų praeities.

Būnant Rochesteryje, vienų vaišių metu susiginčijau su savo prieteliu J. Bulioniu, kas geriau žaidžia krepšinių Kanada ar Australija. Nieko nelaukus sėdome į au-

Skaitykit ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

Skaitytis ir platinkit DIRVĄ

tomobilį ir į pirmą pasitaikiusią aikštelę jėgų išmėginti. Baudas, reik prisipažinti, mėtydamas senu "bobišku" stiliumi laimėjo mano draugas kanadietis, tačiau padėčių mėtymas pasisekė man, taip ir neišaiškinant tikro laimėtojo, nors abu dėl perdidelio norio per tą valandėlę taip daug išlėjome prakaito, jog pasakui net ir visi muskulai teko šauniausiais gėrimais trinti.

KAS KALTAS...

(Atkelta iš 1 psl.)

morandume pastebėta, kad JAV eksporto - importo, JAV diplomatinės tarnybos (Foreign Service) ir pasaulinis žemėlapis rodo Lietuvą, Latviją ir Estiją kaip Sovietų Sąjungos teritorijos dalis. Miestų vardai indeksuose žymi mi Vilnius, Lithuania (U.S.S.R.), ir t.t.

Vyr. JAV geografas R. Hodgson LB atstovams užtikrino, kad minėti netikslumai įvykę per neapsižiūrėjimą ir jų buvimas žemėlapiuose jokiu būdu nereiškia JAV nusistatymo Lietuvos atžvilgiu keitimosi. Klaidos atsiranda seniesiems tarnautojams pasitraukiant iš tarnybos, jų pakaitalui nesuprantant Pabaltijo valstybių ypatingos padėties. Taip pat, kartografijos skyrių tarnautojų sąstatui esant sumažintam iki minimumo, nuodugnis žemėlapių patikrinimai yra beveik neįmanomi.

Inkorporacijos nepripažinimo pastabos praleidimas dažnai įvyksta kartografams žemėlapyje pritrūkstant vietos arba, kaip jam iš ilgamečio patyrimo gerai žinoma, jiems esant nusistatę prieš žemėlapyje talpinamas žodines pastabas. R. Hodgson esąs nuomonės, kad klaidos kyla ir dėl to, kad paskutiniai 1957 metų "International Boundary Study" laida (šis leidinys esąs lyg kartografų vadovėlis sienų klausimams) prieš trejus metus yra išsibaigusi ir naujieji kartografai jos neturi. Jis, kaip vyriausias geografas, dės pastangas 1973 metais šį leidinį išleisti nauja, pataisyta laida, JAV nusistatymą Pabaltijo valstybių atžvilgiu specialiai pabrėžiant. Taip pat savo ruožtu jis parašys laiškus valdžios įstaigoms užsimanantioms žemėlapių leidimu -- Defense Mapping Agency, Central Intelligence Agency, Dept. of Interior -- Geological Survey Section, Army Map Service -- ir jų vadovus instruktuosius žemėlapiuose talpinti Pabaltijo valstybių inkorporacijos nepripažinimo teksta.

LB atstovams buvęs parodytas didžiausiu tiražu leidžiamas Federalinės valdžios žemėlapis, "Foreign Service Post Map", kuris randasi visose JAV diplomatinėse įstaigose. Atkreiptas dėmesys, kad šis žemėlapis inkorporacijos nepripažinimo pastabą turi.

Konferencija truko pusantros valandos ir vyko ypač malonioje bei draugiškoje nuotaikoje. Jos metu, bevertant vieną žemėlapi, akis užkliuvusi už oficialiuose JAV žemėlapiuose žymimą 1937 metų Lenkijos - Sovietų Sąjungos sieną, pagal kurią Vilniaus kraštas teberodomas Lenkijos teritorijoje, A. Gureckas pažymėjęs, kad šiame reikale Valstybės Departamento klystama, nes 1945 metų Lenkijos - Sovietų Sąjungos sutartimi, Lenkija yra atsiskaičiusi ir šis žemės. Pasitylta Valstybės Departamentui šį faktą aptarti su savo tarptautinės teisės žinovais.

Po konferencijos turėtame trumpame pokalbyje su E. Hurwitz, LB Centro Valdybos vicepirm. A. Gečys apgailestavo, kad Vasario 16 d. proga Lietuvos Atstovai siunčiami Valstybės Sekretoriaus tradiciniai sveikinimai rodo vis mažiau aiškumo Lietuvos nepriklausomybės klausime. E. Hurwitz paprašytas į LB pastabą atkreipti atsakingų pareigūnų dėmesį.

LB delegacija mandagumo vizitą padariusi Ilmar Heineru, esančiam atsakingu už Valstybės Departamento ryšių palaikymą su amerikiečių visuomenės organizacijomis, Pasitarta bendraisiais tautinių grupių klausimais ir gautas pakvietimas LB atsto-

vams dalyvauti rajoninėse Valstybės Departamento konferencijose 1973 metų pradžioje įvyksiančiose Daytono, Nashville, New Orleans, Grand Rapids, ir Norma, Oklahoma.

A. Gė.

KLAUSIMAI BE ATSAKYMŲ

'TREČIŲJŲ' ĮTAKOS

JÜRATĖ STATKUTĖ-DE ROSALES

Vadinamajame "trečiajame pasaulyje", kuri sudaro nei rytų, nei vakarų blokui nenorinčios priklausyti valstybės, ekonominių sprendimų palenkimas į rytų ar vakarų pusę dažnai priklauso nuo JAV ar Sovietų Sąjungos tiesioginės įtakos kiekviename krašte.

Nors teoretiniai dauguma valstybių save skaito ekonominiai "nepriklausomomis" praktikoje visas pasaulis daugiau ar mažiau priklauso nuo saity su rytų ar vakarų bloku. Tačiau kai atsirado naftą eksportuojančių kraštų sąjunga (OPEC), drauge užgimė tračia labai savotiško "nepriklausomo priklausomumo" rūšis. Nors naftą eksportuojantieji kraštai gyvena iš pinigų kuriuos jiems išmoka vakarų valstybės už parduodamą naftą, jie visgi jaučiasi esą gana nepriklausomi, nes turi sukrovę stiprius atsarginio kapitalo rezervus. Iš kitos pusės, nors vakarų bendrovės atlieka veik visą naftos eksploatacijos darbą, naftos versmės visgi yra arabų valdžių kontrolėje; gi vakarų ekonominė gyvybė priklauso nuo nepertraukiamai išlaikomo naftos tiekimo ritmo.

Padėti konkrečiai apibūdino J.G. McLean, Amerikos "Petroleum Council" atėities numatymų komiteto pirmininkas. Kalbėdamas su Business Week žurnalo korespondentu apie naftą gaminančius kraštus, jis nurodė, jog vieno šių kraštų naftos gamybos sustabdymas "galėtų iššaukti naftos tiekimo krizę, o dviejų kraštų gamybos sustabdymas -- sudarytų labai rimtą krizę".

Jei nors vienas naftą eksportuojantis kraštus bus kuo nors per stipriai užgautas, OPEC nariai gali pagrįstai ne vieno ar dviejų -- o visų -- naftos gaminančių kraštų gamybos sustabdymu. Tokioje padėtyje, vakarų pasaulio įtaka OPEC kraštuose susiaurėja į be galo atsargius diplomatinis ėjimus ir ji priklauso veik išimtinai nuo konkretaus kasmet išmokamų dolerių ar svarų kiekio.

Sovietai, priešingai, turėdami reikalą su naftą gaminančiais kraštais, visiškai niekuo nerizikuoja. Tas pats McLean, Sovietų Sąjungą yra apibūdinęs kaip vienintelę iš didžiųjų pasaulio galybių "self sufficient in energy resources" (*). Sovietų diplomatai gali įžeisti vieną, dvi ar net visas OPEC valstybes drauge, be jokios baimės susilaukti kokių nors rimtesnių represijų.

Kai kurių labai mažų arabiškų valstybių finansinis pajėgumas šiandieną kyla į stačiai neįsivaizduojamas aukštybes. Tuo tarpu, tų mažų kraštų milijniškas finansinis potencialas tėra saugojamas pažynginti silpnomis karinėmis pajėgomis ir jis būna įvairių lengvai nuverčiamų valdžių rankose. Neseniai įvykęs Irake prosovietinis perversmas su netrukus pravesu "Irak Petroleum" bendrovės nusavinimu, puikiai įrodo, jog nesant lygsvaros tarp valdomo turto ir to turto apsaugos priemonių, neišvengiamai atsiranda paslaugus kaimynas letenai ištiesti.

Kalbėdamas apie naftą turinčius arabų kraštus, US News & World Report neseniai sudarė vakarams nepalankių -- dažnai su sovietų parama įvykdytų -- ekonominių sprendimų sąrašą. Fav. Libija nusavino British Petroleum šulinius 1971 metais ir eksportavo pirmuosius nusavintos bendrovės gaminius 1972 m. birželio mėnesį. Egiptas leidžia sovietams eksploruoti Egipto vakarų srities naftos rezervus. Sirija š.m. birželio 1 d. nusavino visą eilę Irak Petroleum įrengimų, ir pasikvietė sovietus įvairiems eksploracijos darbams atlikti. Irakas, kaip minėta, nusavino Irak Petroleum bendrovę ir š.m. balandžio mėnesį jau pradėjo eksportuoti su sovietų pagalba siurbiamą naftą. Iranas eksportuoja dujas į Rusiją ir gauna sovietų pagalbą naftos ir dujų eksploatacijos srityje. Saudi-Arabija š.m. kovo mėnesį pasirašė sutartį perleidžiančią arabų valdžiai 20% Arabian American Oil Co. nuosavybės.

Kol kas ši tolygio blogėjanti padėtis daugiausiai rūpesčio kelia vakarų Europai ir Japonijai, tiesioginiai priklausantiems nuo Artimų Rytų naftos tiekimo. JAV yra veikiau paliestos amerikiečių naftos bendrovių asmenyje, tačiau ateityje JAV-bėms irgi teks kaskart daugiau priklausyti nuo Artimųjų Rytų naftos tiekimo ir darysis gyviniui būtina savo įtaką sustvirtinti naftą gaminančiuose arabų kraštuose.

Beliko tat JAV-bėms (ir gana apčiuopiamais!) pažadais įtikinėti sovietus, jog šiuo metu Kremlui būsią daugiau naudos iš gero sugyvenimo su vakarais, negu iš agresyvaus skverbimosi į arabų valstybes.

Įdomu, kiek ilgai toks "įtikinimas" galios? Gal apčiuopiamiems pažadams su laiku nustojant vertės, amerikiečiams teks griebtis agresyvesnių savo įtakos plėtimo priemonių? Ir kažin kokios tos "agresyvinės" priemonės bus?

(*) valstybė, kuri turi pakankamai savų kuro žaliavų.

-- Prašau, profesoriau, atsisėsti!

DIRVA

THE LITHUANIAN
NEWSPAPER

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: (216) 431-6344

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO •
PUBLISHED TWO TIMES A WEEK EVERY WEDNESDAY AND
FRIDAY BY AMERICAN LITHUANIAN PRESS RADIO ASS'N. VILTIS,
INC. • SUBSCRIPTION PER YEAR \$13.00 • SINGLE COPY 15 CENTS.

EDITOR VYTAUTAS GEDGAUDAS

DIRVA ISEINA TRECIADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS •
PRENUMERATA MEAMS \$13.00, PUSEI METŲ \$7.00 • ATSKIRO
NUMERIO KAINA 15 CENTŲ • STRAIPSNIAI TRUMPINAMI IR
TAISOMI REDAKCIJOS NUOŽIŪRA • NESPAUSDINTI STRAIPSNIAI
GRAŽINAMI TIK AUTORIAM PASAŪNT • PAVARDE PASIRASYTI
STRAIPSNIAI NEBŪTINAI ISREIKŠIA REDAKCIJOS NUOMONĖ • UŽ
SKELBIMŲ TURINĮ IR KALBĄ REDAKCIJA NEATSAKO.

NAUJŲJŲ METŲ ANGOJE

Naujųjų Metų diena yra sutartinis slenkstis nepertraukiamoje laiko tekmeje. Vos peržengiame tą sutartinį slenkstį, ateitis pavirsta dabartimi ir jau už horizontų slypi kitų naujų metų laikai. Šis perpetuum mobile (amžinasis judėjimas) masina individą ir visą generaciją, vis naujai atsiskleidžiančiomis vietomis. Nuostabi metų kaitos procedūra pripildo žmogaus gyvenimą, kol, pagaliau, ribotas jo amžius, nutraukia tą nuostabią metamorfozą, tą, jo nuomone, perpetuum mobile. Tačiau tautos gyvenime nėra trumpaamžiškumo elemento. Tauta gyvena, ir metų kaitos procesą ištvėria amžiais. Šviesesnės eros laukimas gali būti laukiamas šimtais metų. Sutartinė Naujųjų Metų data yra tik žingsnelis amžiname tautos kelyje į ateitį.

Septyniasdešimt antrieji metai ok. Lietuvoje praėjo net ir pasaulinėje istorijoje retai sutinkamų įvykių ženkle. Laisvasis pasaulis pastebėjo tuos įvykius ir Lietuvos laisvės temos pateko į pasaulinę spaudą. Susideginių liepsnos uždegė pašvaistes niuriamame pasaulinio indiferentizmo danguje. Lietuva, jos geopolitinės problemos, žmonių dvasingumas, tapo familiariškais temomis pranešimuose ir diskusijose. Po garsaus Šimo Kudirkos šuolio į laisvę, kovų dėl religinės laisvės, kunigų bylų, nauja heroika žvangantieji vardai, susidegėlių vardai, iširėžę į žmonių sąmonę. Gal būtų ateityje tie įvykiai atsuktis mūsų naudai dar neįmąstomas Europos rikiavimo vėtrunges.

Sumanūs ir drąsūs, vis nenustoją bėgimai į laisvę įtikina, kad ok. Lietuvos žmonės niekad netaps vergais.

Žmogžudis neturi mažiausios pagarbos kito žmogaus gyvybei. Okupantas - grobikas neturi pagarbos kitos tautos politinei ir kultūrinei laisvei. Bet jis nepajėgia su trempti žmogaus dvasioje įgimto troškimo ir teisės būti laisvu.

Į šurpius ir didingus įvykius ok. Lietuvoje išėivija atsakė išpūdingomis savo jėgos, darnos ir organizuotumo manifestacijomis. Tai buvo politinių junginių seimai, suvažiavimai, kultūrinės demonstracijos, deklaracijos, neišblėstančios, vydušniškos "sau žmogus" apsišaukimas jaunimo santalkoje. Ši kon-

densuotoji darna, iškilusi virš natūralių laisvoje visuomenėje ideologinių skirtubių, nugašdino Lietuvos laisvės duobkasių. Jie stengėsi išrauti vieningumo ir darnos reiškinį iš išėivijos. Jie veržiasi bent prigesinti darnos žaidimą. Priešai planuoja veikti išradingai, klastingai ir niekšiskai. Jie viliasi, kad tolimos, ir kol kas nereališios, Lietuvos valstybingumo perspektyvos, gimdo išėivijoje nekantruolius, sukalbamuosius, naivuosius, tikinčius laisvės duobkasių pasakomis. Tokių jie ieško išėivijoje, nelyginant politrukas ieško pavienių bulvių kolchoziniame lauke!

Naujųjų Metų dienos proga tinka prisiminti, kas įvyko prabėgusiais metais. Matome, kad septyniasdešimt antrieji metai atnešė į Lietuvos laisvės siekių arsenalą daugiau ginklų, daugiau visuotinesnių idėjų. Privilegija turėti tuos naujus ginklus įpareigoja išmokti jais naudotis. Nuotos dienos, kada išėivija nustos būti kovinga, bus "taiki", ji taps tik paprastais oportunistų bei laimės ieškotojų būriais. Pasalinga priešo iniciatyva atskirti vis jo niekinamą išėivijos "politiką", ir stengimasis kaišioti "kultūros" ir "lietuviybės išlaikymo" primatą, yra tik žmonių kvailinimas. Tai pastanga paverti išėiviją nepavojingais minkštastuburiais padarais, esminės kultūrinės sąvokos netekusiais asmenimis. Be politinės laisvės primato, be savo tautos valstybingumo idė-

DALINIS LIETUVIŲ FONDO PELNO PASKIRSTYMAS

Šiais 1972 metais Lietuvos fondo galės paskirstyti daugiau pelno negu bet kuriais ankstyvesniais metais, LF vadovybė pramato, kad bus per 50,000 dol. suma. Tiksliai bus žinoma tik metų pabaigoje, bet jau dabar LF Taryba leido skirstyti 50,000 dol.

Penkų skirsto šasmenų komisija, kurios tris narius kviečia Lietuvos Fondo Taryba ir tris narius skiria JAV Lietuvos Bendruomenė. Šių metų komisiją sudaro pirm, dr. Antanas Razma, sekr. Jonas Račkuskas ir nariai dr. Gediminas Balukas, Česlovas Grincevičius, Vytautas Kamantas ir Stasys Rudys.

Pelno skirstymo komisija svarsto LF narių siūlymus bei kitus gautuosius prašymus ir paskirstymų rekomendacijas pateikia LF Tarybai.

Iki šiol komisija gavo 54 prašymus 146,000 dol. sumai. Per 4 ilgus posėdžius (gegužės, birželio, rugsėjo ir spalio mėnesiais) komisija surinko reikalingas informacijas, vedė didelį susirašinėjimą su prašymų siūlytojais, atsilaukė įvairių ekspertų nuomonių (ypač kur buvo liečiami specialūs mokslo klausimai) ir apsvarstė beveik visus gautuosius prašymus.

Komisija jau paskyrė 45,000 dol. sumą. Tai dalinė šių metų suma. Paskirstymą pagal LF Statutus patikrino LF Taryba ir patvirtino viską. Komisija toliau svarsto kitus likusius prašymus ir papildomai paskirs daugiau pinigų metų pabaigoje, kada galutinai paaiškės skirstomos sumos dydis (lapkričio pradžioje LF vadovybė įauturėjo apie 57,000 dol. pelną).

Iki dabar šiais metais paskirti pinigai teko:

1. Lietuvos Rašytojų draugijos premijai -- 1,000 dol.
2. Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje -- 1,000 dol.
3. Lietuvos tautinių šokių grupei "Grandinėlei" Clevelande -- 2,000 dol.
4. Dr. Prano Skardžiaus Lietuvos kalbos rašybos vadovo ruošimui -- 1,000 dol.

jos, žmonės tampa vergais. To siekia okupantas ir jo tarnai.

Ką tik išgyvenome idiliškas kalėdines nuotakas. Tos nuotakas nepaveikė gyvenimo, kuris liko toks pat žiaurus ir ne gailėstingas mažajam. Pasaulis draskomas konfliktais. Bet ir šiame politiniame chaose girdimas lietuvių tautos balsas. Matomos jos problemos ir žmonių heroizmas. Tai, tuo tarpu, yra vienintėlis perspektyvus mas įvykių chaose -- mus girdi! Peržengdami Naujųjų Metų slenkstį pageidaukime, kad mus girdėtų ir ateinančiais metais.

Palydėdami į praeitį 1972 metus, prisimename mums žinomą ir nežinomą Lietuvos sūnų ir dukrų kančių, kalėjimų, kraujo bei gyvybės aukas kovoje dėl savo Tėvynės Lietuvos ateities. Jų dažni šauksmai, laisvės Lietuvai, buvo išgirsti visame pasaulyje.

Naujųjų metų angoje linkime jums, broliai ir sesės pavergtoje Tėvynėje, ištvermės ir taikos bei ramybės vilčių išsipildymo.

Toli už Tėvynės esantiems lietuviams Kalėdų švenčių proga linkime jungtis dvasioje supavergtąją tautą, semtis stiprybės iš jos vaikų heroiškių žygių ir kartu su Vyriausiu Lietuvos Išlaisvinimo Komitetu telktis į darbą Lietuvos laisvei ir nepriklausomybei atstatyti.

Svetimų įtakų ir bendro dvasinio pasimetimo grasomą mūsų jaunąją kartą kviečiame semtis meilės Lietuvai iš Lietuvos jaunimo žygių ir savo būti įprasinti jungiantis į Lietuvos likiminės laisvės kovos talką.

Tvirtas tikėjimas laimėjimu ir bendros visų pastangos tejungia visus lietuvius pavergtoje Tėvynėje ir laisvajame pasaulyje išblaškytus, o Taikos Kūdikėlis telaimina šventus mūsų Tautos laisvės siekimus.

VYRIAUSIASI LIETUVOS
IŠLAISVINIMO KOMITETAS

5. Prel. Pranciškaus M. Juro archyviniam centrui ALKAI -- 500 dol.

6. Vaikų žurnalui "Eglutė" -- 1,000 dol.

7. Istorijos mokslų sekcijos Romoje ruošiamos ir leidžiamos "Fontes Historiae Lituaniae" serijos vienam tomui -- 1,000 dol.

8. Čiurlionio galerijos direktijos ruošiamos Vasario 16 d. proga meno parodos premijai -- 1,000 dol.

9. Pasaulio Lietuvos Archyviui -- 4,000 dol.

10. Šiaurės Amerikos Lietuvos Fizinio Auklėjimo ir Sporto Sąjungai -- 500 dol.

11. Ateitininkų Federacijai (moksleiviams ir studentams ateitininkams) -- 500 dol.

12. Lietuvos Skautų sąjungai -- 500 dol.

13. Encyclopedia Lituanica -- 2,000 dol.

14. Lituanistikos stipendija Chicagos universitete (Romui Kinkai) -- 2,000 dol.

15. Baltų Išnivistikos stipendija Chicagos universitete (Eglei Juodvalkytei) -- 1,375 dol.

16. Pedagoginio Lituanistikos instituto asistentų stipendijoms (dvi stipendijos) -- 1,000 dol.

17. JAV LB Švietimo tarybai -- 20,625 dol., kurie bus naudojami:

a. mokykloms remti (mokykloms išimtinai atvejais padėti bibliotekoms steigti, vaizdinėms priemonėms įsigyti) -- 4,000 dol.

b. priešmokykliniam auklėjimui remti (vaikų darželių paramai, mokslo priemonėms įsigyti) -- 1,000 dol.

c. mokslo priemonėms rengti (V-jo skyriaus naujam vadovėliui, VI-jo sk. vadovėlio naujam leidimui, dainavimo vadovėliui, katalikų tikybos vadovėliui, III-jo sk. pratimų leidimui, Lietuvos istorijos naujam vadovėliui, jaunimo skaitiniams parengti) -- 4,900 dol., d. mokslo priemonėms leisti (Lietuvos žemėlapiui ir lietuvių kalbos aiškinamajam žodyniui) -- 3,000 dol.

e. mokyklinėi spaudai (Tėvynės Žvaigždutei, Švietimo Gairėms, Chicagos aukštesniosios mokyklos metraščiui, mokytojų studijų savaitėi) -- 2,700 dol., f. universitetams (Chicagos universitetui ir Illinois valstybiniam universitetui Chicago Circle) -- 5,625 dol.

18. Prof. Zenono Ivinskio bibliotekos ir archyvų pirkimui -- 2,500 dol.

19. Tautinių šokių grupei "Grandis" ruošiamam lietuviškų vestuvių pastatymui -- 500 dol.

20. Pasaulio Lietuvos Bendruomenės valdybai (kitų kraštų švietimo ir kultūros reikalams) -- 1,000 dol.

Per praėjusius 9 metus (1962 - 1971) Lietuvos Fondas davė lietuvių švietimui ir kultūrai paramai 172,000 dol. (1962 -- 1,200 dol., 1963 -- 3,000 dol., 1964 -- 5,500 dol., 1965 -- 10,000 dol., 1967 -- 20,000 dol., 1968 -- 28,000 dol., 1969 -- 33,300 dol., 1970 -- 31,000 dol. ir 1971 -- 40,000 dol.).

Pridėjus dalinę šių metų sumą -- 45,000 dol. -- Lietuvos fondo duota suma yra 217,000 dol. Už tuos duotus pinigus visų didžiausia padėka priklauso tiems 3,113 LF nariams, kurie sudėjo pagrindinį LF kapitalą, dabar nešantį pelną.

Ivairūs prašymai bei siūlymai laukiami iš visų lietuvių. Juos siūsti Lietuvos fondo įstaigon (2422 West Marquette Rd., Chicago, Ill. 60629) arba LF Pelno skirstymo komisijos pirm, dr. A. Razmai (1100 Buell Ave., Joliet, Ill. 60435).

J.M.

• Br. Keturakis, Dirvos sporto bendradarbis, atnaujindamas prenumeratą pridėjo auką 12 dol. pastebėdamas, kad ji, atrodo, yra būtina, nes užsitarnauta.

"...Jūs teisingai ir taikliai pakenote J. Kongreso kai kuriuos nukrypimus, nes jaunųjų tarpe (turiu minty ir kai kuriuos jų vadovus) yra tokių, kurie per plaukus ir barzdą nemato laiptelių ir dažnai klumpa. Todėl taiklus ir pagrįstas žodis visada turi savo įtaką".

POVILAS P. DARGIS
SUSIVIENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE
PREZIDENTAS

linki visiems Susivienijimo Lietuvių
Amerikoje nariams ir Dirvos
skaitytojams
LAIMINGŲ 1973 METŲ!

LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ!

LINKIME VISIEMS LIETUVIAMS IR KVIEČIAME
VIENINGAI DIRBTI IR SIEKTI DIDESNIŲ
LAIMĖJIMŲ MŪSŲ TAUTAI

1933

1973

LITHUANIAN CHAMBER OF COMMERCE OF ILLINOIS

OFFICERS:

CASIMIR G. OKSAS	President
PETER VILKELIS	1st Vice President
BRUNO KLEMKA	2nd Vice President
JOHN G. EVANS	3rd Vice President
ADOLPH BALIUNAS	Treasurer
BRUNO GRAMONT	Secretary

DIRECTORS:

JUOZAS BACEVICIUS
STANLEY BALZEKAS, Sr.
STANLEY BALZEKAS, Jr.
RONALD GREGG
ALBERT J. KERELIS
CHARLES D. MACKE

FELIX RAUDONIS
VYTO SHUKIS
VINCENT SAMASKA

HONORARY DIRECTOR
WILLIAM J. KAREIVA

ELIZABETH, N. J. IR APYLINKIŲ LIETUVIUS, SAVO
BIČIULIUS, GIMINES IR PAŽISTAMUS
SV. KALĖDŲ IR NAUJŲJŲ METŲ
PROGA SVEIKINA

JAMES T. KIRK
COUNSELLOR AT LAW

Phone 352-5226 1725 Broad Street
Elizabeth, N. J. 07201

RUSAMS ATŠVENTUS SAVO "SPALĮ"

Bolševikinės revoliucijos sukaktį sovietinė Rusija mini ypatingai rėksningai. Visa sovietinė imperija pasidengia nesuskaitomais raudonos medžiagos akrais. Tai vėliavos, plazdenančios prie rūmų, fabriku, kombinatų ir skurdžių kolūkietišku gyvenviečių. Tai leidiniai, kurie kiekvienas privalo savo teks to dalį spausti raudonais dažais. Tai nesuskaitomi paradai, kur žmonės neša raudonas vėliavas ir raudonos transparantus. Visa šalis staiga išmušama iš kasdienybės, iš lygsvaros ir elektrizuojama priverstiniu džiūgavimu. Tada tikrai pavojinga užmigti pavargusiam žmogui per begalines "oratorių" kalbas tvankiose salėse, kolūkio raštinių patalpose, arba kultūros namuose, kur dažnai įlūžę grindys ar langai uždangstyti fanera...

Toks jau yra tas "spalis", kuris apvaikščioja mas lapkričio 7 d. Mat, bolševikinė revoliucija įvyko spalį pagal caristinių kalendorių. Pagal su kurtą legendą, tą dieną, išžudęs savo karininkus, kreiserio "Aurora" ekipažas įplaukė į Nevos upę ir iš čia iššovė sunkiųjų pabūklų salvę. Visai sugriuvusį A. Kerenskių režimą begynė... moterų savanorių batalionas, į istorijos puslapius pakliuvusios Ponomariovos vadovaujamas. Įvy-

kiai bazavosi Žiemos rūmais, kur slapstėsi keli Kerenskio ministrai. Salvės šoviniai nepateko į Žiemos rūmus, jie nuskrido "Dievui į langą", bet pasipriešinimas buvo moraliai ir psichiškai palaužtas. Bolševikinės gvardijos ir demoralizuo- tų kareivių ataką per Žiemos rūmų aikštę nesula- kė pasipriešinimo. Iš tos kraupios ir kruvinos nak- ties ir gimė "Spalis".

Vėliau įvykius ap- smaigstė legendomis, pasakomis, spalvingais paveikslais... "Spalis" gi- mē ir išvirtino kruvino teroro keliu. Dešimtys milijonų žmonių gyvybių paaukota tam "spaliui". Vieni nužudyti politinės policijos požemiuose, dingo naikinimo lageriuose, mirė badu... Toks yra tas "šlovingasis spalis", kurį įtvirtindami keli fa- natikai lengvai apgavo neįvykdomais pažadais tamsią, caro demoralizuotų kareivių minią.

Niekad ryškiau nešvie- čia senos apgaulės, kaip kad "spalio" švenčių me- tu. Tvirtindami, kad "ko- munizmo statybos" dar- bas yra sutelktinė "tautų ir nacijų draugystė", vi- sas kremlinis, diktatūri- nis sąstatas yra perdėm rusiškas kolektyvas. Rau- donoje Aikštėje, išilgai Kremliaus sienos, ant Le- nino mauzoliejaus atbrai- los išsirikiuoja "komu- nizmo statybos" viršūnė. Štai, kad ir šių metų "tau-

tų ir nacijų draugystės" atstovai:

L. Brežnevas, V. Gri- šinas, A. Kirilenka, A. Kosyginas, F. Kulako- vas, K. Mazurovas, A. Pelšė, N. Podgornas, D. Polianskis, M. Suslovas, A. Šelepinas, P. Šeles- tas, G. Voronovas, J. And- ropovas, P. Demičevs, B. Ponomariovas, M. So- lomencevas, D. Ustinov- as, I. Kapitonovas, K. Katuševas...

Tai yra tarptautinio ko- munistinio sąmokslu branduolys. Jie visi ru- sai, tad kodėl kalbama apie "nacijų draugystę"? Kur tų "nacijų ir sąjun- ginių socialistinių res- publikų" atstovai? Ant Lenino mauzoliejaus at- brailų išsirykiavo tikrai rusai, rūpestingai išgu- ję iš savo avangardinio kolektyvo visus nerusus.

Šis komunistinio avan- gardo paradas puikiai at- skleidžia, kas vadovauja didžiulei (anot popierio "jungtinei") valstybei, kas valdo pavergtas tau- tas, kas sugalvoja "tau- tų draugystės" apgaulę. Šis paradas prie Lenino mauzoliejaus rodo, kas yra sovietinės Rusijos viešpačiai ir valdovai. Tai yra rusai. Pavergtų

Birutė Baltrušaitytė ir arch. Algimantas Bublys Detroite sukūrė lietuvišką šeimą. Abu jaunieji yra aktyvūs ne tik ateitininkuo- se, bet ir kitose jaunimo organizacijose.

DETROITO LIETUVIŲ ŽINIOS

JURŲ ŠAULIŲ SUSIRINKIMAS

Jūrų šaulių "švyturio" kuopos metinis susirinki-

tautų valdymo ir vergini- mo metodas pakeistas. Pirmiau buvo reikalauja- ma ištikimybės carui. Da- bar reikalaujama ištiki- mybės "draugystei".

Tikroji padėtis liko ta pati, kuri buvo caro lai- kais: caro vietoj Krem- liaus klišos viešpatavi- mas, caro pavaldinių vie- toje -- "draugiškos na- cijos". Teroro siaube gi- męs "spalis", tebėrakru- vinas smurtas.

(cb)

TRADICINĖ DAILĖS PARODA ČIURLIONIO GALERIJOJE

Ir šiais metais vasario 16-tos dienos proga Čiurlionio Galerija ruošia tradicinę dailės parodą. Joje dalyvauti yra kviečiami visi laisvajame pasaulyje gyvenę profesionalai lie- tuviai dailininkai.

Šios parodos metu įvyks ir naujųjų Galerijos patalpų iš- kilmingas atidarymas.

Šiam reikšmingam lietuviškojo meno įvykiui atžymėti Lietuvos Fondas paskyrė tūkstančio dolerių premiją geriau- siam šioje parodoje meno kūriniui. Jis bus atrinktas autori- tetingos juri komisijos ir skirtas lietuvių dailininkų telkiamų darbų fondui laisvai ir nepriklausomai Lietuvai.

Yra numatomos ir kitos premijos šioje parodoje dalyvau- jančių lietuvių dailininkų darbams.

Dailininkai, suinteresuoti dalyvavimu šioje parodoje, už- pildo žemiau paruoštą atkarpą ir ją prisiunčia iki 1973 m. sausio mėn. 10 d. Čiurlionio Galerijos direktorei dail. Vandai Balukienei šiuo adresu:

1836 West 93rd St., Chicago, Illinois 60620. Tel.: 239-4683

Siunčiama ne daugiau 2 darbų, kurie pristatomi Čiurlionio Galerijon:

5620 So. Claremont Ave., Chicago, Illinois 60636 ne vėliau 1973 m. sausio mėn. 20 d., kitoje kūrinio pusėje pažymima dailininko pavardė, kūrinio pavadinimas, technika ir kaina (jei parduodamas). Prisiunčiant dalyvavimo atkarpą pageidaujama įdėti kūrinių juoda-balta nuotraukas, kurios galėtų būti naudojamos parodos kataloge arba spaudoje.

Dalyvaujantieji parodoje prisiunčia \$3.00 registracijos mokestį.

Dalyvausiu Čiurlionio Galerijos ruošiamoje parodoje 1973 m. vasario mėn. 16-25 d.d. sekančiais kūriniiais:

Dailininko vardas ir pavardė

Adresas:

Telefonas:

Kūrinio pavadinimas: Technika: Kaina:

.....

.....

Siunčiu nuotraukas.

Prisiųsti šias žinias ne vėliau 1973 m. sausio mėn. 10 d.

je miesto bibliotekoje 5201 Woodward bus atidaryta iki sausio 14 d. ir ja galima apžiūrėti bibliotekos darbo valandomis.

• **Susirinkimai:** SLA 352 kuopos sausio 7 d., 12 val., Lietuvių Namų Draugijos sausio 21 d., 12:15 val., Dariaus ir Girėno klubo sausio 28 d., 12:15 val. ir LB Detroito apylinkės vasario 11 d., 12:15 val.

A. Grinius

POSITIONS AVAILABLE LOCALLY
MACHINE REPAIR FOREMEN
(experienced in machine repair, 3-5 years.)

MACHINE SHOP FOREMAN
(3-5 yrs. supervisory experience)
MACHINE SHOP FOREMAN
(3-5 yrs. experience, degree)

TOOL DESIGNER
(experience in design of jigs and fixtures)

PATTERN FOREMAN
(2 yrs. supervisory experience)

CLEANING ROOM FOREMAN
(experience in cleaning room practice)

FOUNDRY FOREMAN
(experience in foundry and supervisory)

Steady employment and liberal fringe benefits.

FOR APPOINTMENT CALL
294-0701 Ext. 350

DAYTON WALTHER CORP.

(DAYTON DIVISION)

1366 Miami Chapel Rd.

Dayton, Ohio 45408

An Equal Opportunity Employer (96-7)

JOURNEYMEN COREMAKERS FLOOR MOLDERS

EXPERIENCED PERMANENT MOLD OPERATORS
For Aluminum Foundry
Call 216-456-4321 between 3:30-5 PM

WINTERS INDUSTRIES DIVISION WHITTAKER CORPORATION
4125 Mahoning Rd., N.E.
Canton, Ohio (96-3)

WANTED EXPERIENCED HYDRAULIC FITTERS
DAY and NIGHT SHIFTS,
58 HOUR WEEK MINIMUM.
ALL FRINGE BENEFITS.

WELDMATION, INC.
31720 STEPHENSON HWY
MADISON HEIGHTS, MICH. (95-5)

WANTED AT ONCE EXPERIENCED STEEL PLATE FITTERS
ARC WELDERS

Experienced only. Paid benefits. Extra overtime, good working conditions.
Apply in Person
ACUTUS INDUSTRIES
451 E. Wilson
Pontiac, Mich.
An Equal Opportunity Employer (93-99)

MACHINE REPAIRMAN
SECOND SHIFT

Experienced, desire some knowledge of machine shop machines. Good starting pay, excellent fringe benefits, paid vacations, never a layoff in over 40 years.

APPLY
BOISE CASCADE CORP.
4500 TIEDEMAN RD.
CLEVELAND, OHIO (98-1)

MARRIED COUPLES
21-40 YEARS OLD

If you have no dependents at home, are in fine health, have been married a year and are high school graduates, apply now for child care worker position in our residential treatment center for adolescents. Attractive cash salary, 4 days on duty and 4 days off duty, health insurance program. Provide leadership for 8-10 teenage boys and girls. Send references and personal resume or call

FT. WAYNE CHILDRENS HOME
P. O. BOX 5038
HAZELWOOD STATION
FORT WAYNE, INDIANA 46805 (97-2)

WANTED AT ONCE 1ST CLASS SKILLED FITTER—LAYOUT MEN
FABRICATORS

Experienced, excellent fringe benefits, high hourly rate. East Side. Day shift.

Apply in Person
NON — FERROUS METALS
21721 Tungsten Rd.
Cleveland, Ohio (99-8)

Skaitykit ir platinkit
DIRVĄ

JAU GALIT ATŠIKVIESTI SAVO GIMINĖS IR DRAUGUS IŠ LIETUVOS Į AMERIKĄ

• **APMOKAMAS PATARNAVIMAS:** Atkvieskit savo gimines jus aplankyti! Greitas mūsų teletype susisiekimas su Maskva suteiks jums žinias apie kelionės paruošimą. Atsilankykite arba skambinkite mūsų įstaigai gavimui pilnų smulkmenų!

GROGER TRAVEL BUREAU

152 THE OLD ARCADE TELEF. 621-6036
CLEVELAND, OHIO 44114

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA**
MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. JANUŠAITIS ir J. MAŽEIKA

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKE — ĮSITIKINSITE.

KŪRYBA IR MOKSLAS

"AMŽINASIS LIETUVIS"

Šie metai mūsų tremties literatūroje galima drąsiai pavadinti Vytauto Alanto metais. Ir ne dėl to, kad rašytojas šiomet atšventė 70 m. sukaktuves (juk daug kas visokių sukaktuvių švenčia), bet dėl to, kad Vyt. Alantas mus apdovanojo bent dviem stambiais romanais: "Amžinuoju Lietuviu" ir "Šventaragiu". Tai nepaprastai įvykis, kai rašytojas dėl politinių priežasčių priverstas palikti gimtąjį kraštą, atsėdęs tremtyje, patekęs į fabriką kaip paprastas darbininkas, vogčiomis nuo darbo valandomis per eilę metų sukuria net kelis kapitalinius literatūros kūrinius. Prisiminkime, kad šie du romanai nebe pirmieji: anksčiau tomis pačiomis tremties sąlygomis jis sukūrė dar du romanus ir daugybę draminių veikalų. Tai tremties rašytojo misija, kurią jis atliko su kaupu.

"Amžinasis Lietuvis" kol kas yra dviejų tomų romanas, apimtas 826 puslapius. Gale pažymėta, kad tai tik antrosios knygos bet ne romano, pabaiga. Galimas dalykas, kad rašytojas sukurs ir daugiau šio romano dalių, nes medžiaga atrodo dar neišsemta. Tačiau, jei rašytojas ir nebesirytų romano toliau tęsti, kūrinius sudaro atbaigto romano įspūdį.

"Amžinojo Lietuvis" medžiaga yra labai gausi. Į būtų visiškai pakankama net keliems romanams parašyti. Čia tiek daug meilės "romanų" ir tiek daug įvykių, scenų, personažų, kad, gerai suskirsčius medžiagą, galima būtų sukompnuoti mažiausia du, o gal ir daugiau romanų. Tiesa, rašytojas savo geležine logika sugėbėjo išsinarplioti iš sunkių kompozicinių situacijų, tačiau jis perkrovė romaną medžiagos ir personažų gausumu. Tai nukentėjo kai kurių personažų išbaigtumas ir ryškumas.

Romanas mums vaizduoja JAV šių dienų lietuvių ir nelietuvių gyvenimą. Vaizduojamas laikotarpis nėra rašytojo tiksliai nurodytas: iš romano galima susigaudyti, kad jis apima maždaug 1949-56 m., o gal ir vėliau. Laiko atžvilgiu romane pasigenda me tikslumo. Nors rašytojas mėgsta nurodyti personažų amžių, tačiau daugelyje vietų skaičiuojamas nežinomas, kokiais metais veiksmas vyksta ir ar personažų nurodomas amžius yra tikslus. Pvz., Sintautų vaikų, Viktės ir Manto, amžius nėra tiksliai nurodytas. Kai Viktė buvo 14 m., koks buvo Manto amžius? Romano pabaigoje pasakyta, kad Mantas jau apie 30 m. Tai koks Sintautas, Sintautienės ir kitų personažų amžius. Sunku skaičiuoti jį sekti, susipainiojus laiko tikslume.

Nesigilindamas į romano siužetą, pirmiausia sustosiu ties tematika, problemomis. Tenka tuoj pabrėžti, kad rašytojas šiame romane iškelia gausybę problemų: tautinę, filosofinę, religinę, socialinę, mišrių šeimų, meilės, išėivių santykių etc. Pagrindinė problema, be abejo, bus Lietuvos amžinumo problema. Ją autorius įkūnija personažo rašytojo Morkaus Sintauto asmenyje. Morkus Sintautas, nors sako iš esąs gilus realistas, tačiau savo prigimtimi yra tikras romantikas, vizininkas, net mistikas, kuris gyvena su praeities dvasiomis: Strazdelio, Jaujūnio, Amžinojo Lietuvis, kunigaikščių, karalių, partizanų ir kt. Jo Lietuvos meilė yra susieta su praeitimi, su senąja religija, kultūra, istorine tikrove. Iš čia plaukia ir romano filosofinės, religinės idėjos. Morkus

ATITAIŠYMAS

Dirvoje Nr. 97, dr. D. Degesio straipsny "Trumpai apie širdį" trečioje skiltyje atspausa: "... šunų širdies raumens pajėgumas buvo mažesnis negu kontrolei paliktų šunų". Turi būti "... buvo mažesnis negu kontrolei paliktų šunų".

STEPAS VYKINTAS

Sintautas yra atviras senosios religijos garbintojas: jis ir mirdamas svajoja susitikti su savo mylimąja Iza Anapilyje, ant Paukščių Tako, Praamžiaus akys... Socialinę problemą čia sprendžia pats gyvenimas: lietuvių tremtiniai yra daugiausia fabriko darbininkai, darbo

jo nuo savo gimtinaičio ir Česnulio akių, sidlo jai vedybas, tačiau širdyje myli amerikėnę Sandrą, o ne Birutę. Žinoma, Birutė supranta Česnulio nenauširdų pasiūlymą ir jį atmeta. Česnulis dar, Chicago viešbutyje pasigėręs, užsuka su svetima žmona Silvija į viešbučio miegamąjį ir ten pasimyli...

Nežinrind dėdės Morkaus Sintauto ir bičiulio Poškos patarimų

VYTAUTAS ALANTAS A. Noraus-Naruševičiaus nuotrauka

vergai, iš kurių formai čilupia prakaito ir kraujo lašus.

Kalbant apie romano personažus, pirmiausia iškyla klausimas, kas yra pagrindinis romano personažas? Jei kitų romanų pagrindinis personažas tuoj skaičiuojami išryškėja, tai Vyt. Alanto "Amžinasis Lietuvis" tarytum pagrindinio personažo neturi. Ar tai reikia suprasti, kad Amžinasis Lietuvis yra pagrindinis? Tačiau jis yra rašytojo Sintauto fantazijos padaras, kaip jo žmona Alina nusako -- halucinacija. Romane labiausiai pasislysi Petras Česnulis. Jis ir yra vienas iš pagrindinių personažų. Labai svarbi romano figūra yra rašytojas Morkus Sintautas. Jis lygiagrečiai veikia kartu su Česnuliu. Siedu ir yra būdingiausi romano personažai.

Petras Česnulis, nepriklausomybės laikų auklėtinis, baigęs gimnaziją, bet nenorėjęs ragauti universiteto, svajojęs būti karininku, bet dėl kilusio karo nebespėjęs įstoti į Karo mokyklą, buvęs keletą metų mokytoju ir valdininku, atsiduria Vokietijoje, o apie 1949 m. JAV, kur dirba fabrike. Dar Lietuvoje išgyvenęs "avantūrinę meilę" Dzūkijos gamtos prieglobstyje, ežerėlyje, su Jūrate, palikęs meilės pėdsakus -- Kastytį -- nusivylęs moterimis gyvena kaimiečio Anupro Bimbilo filosofija: "Arklis saugokis iš užpakalio, karvės iš priešakio, o moters iš abiejų pusių". Ir draugui Poškai pataria užsidengti prieš moterį paravanu... Tačiau likimas Petrą Česnulį pažaboja: jis iš pirmųjų dienų Amerikoje įsivelia į meilės istorijas, kurios jį klampina į keisčiausias situacijas. Senas išėivis lietuvis Bevardis Česnuliui pataria vengti žmonos amerikėnės, o vesti lietuvię, bet Česnulis įsimyli amerikėnę Sandrą, nors prieš tai dar įsipainioja į meilės istoriją su lietuvaite Birute Butaiteite, Bronės Poškienės, Birutės draugės, patarimu Birutė būdama kukli ir padori mergaitė, surizikuoja nueiti į Česnulio butą ir leidžiasi Petro Česnulio suviliojama. To vaisius -- kūdikis, Česnulio antaras sūnus Rimas, Nors Česnulis, rašytojo Sintauto ir draugo Poškos veikiamas, bando savo sąžinę pabudinti ir nuvyksta į Chicago, kur Birutė su kūdikiu pabė

nevesti amerikėnės, Petras Česnulis susituokia su Sandra ir išgyvena ne tik meilę, bet ir šeimos tragediją. Sandra Česnulį "myli" tik tol, kol jis uždirba pinigų. Tačiau jos svajonės, kad jos vyras darys karjerą ir veršis į mokslą, pasidarys inžinieriumi, sudūžta, o kai jis lieka bedarbis, ji ir visai nuo jo nusigręžia. Ji pridaro vyrui skolų, pakelia skandalą, vėl mylisi su buvusiu meilužiu Maiku, kuris jau anksčiau mušėsi dėl Sandros su Česnuliu, Maikas Texe praturtėja iš narkotikų prekybos, švaistosi doleleriais prieš Sandrą ir ją tuo perka. Tragedija baigiasi tuo, kad Maikas susikivirčijęs su Petru žauna į Petrą, bet Sandra jį uždengia ir pati žūsta. Petras lieka su dviem mažais vaikais: Sandra ir Petriuku, kuriuos paima globoti Sandros sesuo.

Petro Česnulio asmuo rašytojo nutapytas ryškiai, spalvingai, bet nepakankamai įtikinantis. Kas jis? Donžuanas? Nelaimingos meilės auka? Apsigimęs ištvirkėlis? Tiesa, rašytojas mums nepavaizduoja, kaip brenodo Česnulis jaunatvėje. Jis buvo Lietuvos kaimo vaikas, Lietuvos kaimie jokia motina neauklėjo savo vaiko, kad jis būtų moraliskai sugedęs. Tačiau Petras matė vaikystėje nepavyzdingas scenas, net jo dėdės rašytojo Morkaus jaunoje šeimoje, kai bernas Matas berniška mylėjosi su jauna rašytojo žmona Alina, Vėliau, būdamas pradžios mok. mokytojas, susiniovė su vietinio šaulių būrio vadu dėl merginos, iškeitas į kitą vietą, vėl įsipainioja į meilės istoriją su mokyklos vedėjo žmona... Taigi, matyt Česnullo kraujuje buvo įsisiurbę fiziologinės meilės polinkiai. Tai ne donžuanas, bet paprastas fiziologinės meilės nuotykininkas. Pats būdamas be moralės, ciniskai žiūri į moterį. Juk kur rasi tokį tėvą, kuris, nuvažiavęs į Chicago ir pamatęs abu savo vaikus, pasidaro išvadą, kad priėmęs "benkartų" parada!... Ar kur rasi tokį vyrą, kuris meilės ekstazėje moterį dievina, o pavvydo ir keršto scenoje tą pačią moterį "kurvina". Tai daugiau negu cinikas. Jei Amerikoje lietuviams atstovauja Česnulis, tai Lietuvai jie garbės nedaro!

Morkus Sintautas, antroji romano figūra, yra buvęs gimnazi-

jos mokytojas, rašytojas, visuomenės veikėjas. Jis dabar taip pat fabriko darbininkas, kaip ir Česnulis. Tai tremties padarinys. Jis gal būtų galėjęs gauti darbo raštinėje, bet jis to nenorėjo, nes, dirbdamas fabrike, jis "turis laisvą galvą ir galis daugiau mąstyti"... Taigi, jis taip ir liko apie 20 m. fabriko darbininkas, mąstytojas ir kūrėjas. Fabrikas, Produkcija, jį naudojo kaip vergą ir čilupė jo fizines jėgas. Bet jis, būdamas Lietuvos kaimo sveikas augintinis, nepasidavė tik fabriko rutinai. Jis dirbo bendruomenėje, jis fabrike planavo ir kūrė savo romanus: Amžinąjį Lietuvį ir kt. Kaip rašytojas, jis subrendo Lietuvos nepriklausomybės dvasioje: Lietuva, jos laisvė, jos amžinumas buvo jo idealai. Tačiau jis susidūrė su didžiomis klitėmis, kurios siekė jį sunaikinti. Dar Lietuvoje pasipainiojo Sintautui po kojomis smulkus žmogelis, pieninės vedėjas, rusų kilmės, buvęs Žukas, pakeitęs pavardę ir pasivadinęs Jeronimas Žygas. Ten, Radviliškioje, jie buvo taip susiintrigavę, kad vienas antro neapkentė. Sintautas buvo Žygą įmetęs į vaگونą už intrigas. Tačiau vėliau paaiškėjo, kad Žygas priklausio komunistų pagrindžiui, ir jį policija iš Radviliškio iškėlė. Poilgy metų Sintautas Žygą vėl susitiko Nordporte, kur juodu dirbo fabrike. Žygas, prisimines praeitį, ima Sintautą intriguoti. Apisimetęs pavyzdingu kataliku, įsibrauna į kunigijū katalikų pobūvius, įsirašo į Lietuvos išėivijų draugiją, kuriai Sintautas pirmiškai. Būdamas palaizis, prisigerinęs prie Sintauto, net išrenkamas į draugijos valdybą. Vėliau jis pasitelkia senuosius išėivius komunistus, ir Sintautą, kaip pirmininką, nuo pareigų nušalina. Nepakenčia Žygas Sintautui ir kaip rašytojo. Jis prieš jį rašo komunistinėje lietuvių spaudoje, jis organizuoja kitus rašytojus prieš Sintautą. Nepakęsdamas tos "šlykštynės", Sintautas kartą fabrike, susiginčijęs su Žygu, pastarojo užpultas, griebiasi griežčiausios priemonės: fabriko požemyje muleidžia Žygą į amžinybę...

Sintauto kova su Žygu yra amžinojo lietuvių kova su tais svetimaisiais, kurie, kolonizacijų metu atsidinginę į Lietuvą, apsimetę lietuviais ir "katalikais" šlykščiausiai būdu kenkia Lietuvai, jos tikriesiems vaikams ir juos naikina, kaip įmanydami. Savo žmogžudystę Sintautas pateisina Vaižganto "Pragiedruilių" Burzdulio žygiu, kada jis despotišką rusų žandarą Aggiejėvą įmeta į maurais apaugusį lūną... Tačiau žmogžudystė lieka žmogžudyste ir kažin, ar Sintautui vertėjo teptis savo rankas niekšišku maskolio krauju...

Be abejo, rašytoją nėra lengva romanuose atvaizduoti. Rašytojas paprastai yra kabineto žmogus, jis kuria užsadaręs ir jo kūrybos neatvaizduosi. Tačiau Vyt. Alantas Sintautą mums vaizduoja ne vien, kaip rašytoją, bet ir kaip žmogų, gyvenantį tam tikroje aplinkumoje. Tiesa, ta aplinka yra nepavyzdinga ir kartais pasirodo niekšiška, bet rašytojas suvanda kelius į gilesnį gyvenimą. Sintauto tikrovė yra praeitis, daugiausia Lietuvos praeitis. Jis čia atsigavina ir semiasi dvasinių jėgų. Kaip rašytojas, Sintautas pasireiškia literatūros vakare, savo bičiuliams ir pažįstamiems pasikaitydama novelė apie Strzelį. Čia Sintautas pasirodo, kaip originalus, stiprus, talentingas rašytojas. Jis susižavi Iza Vyžainienė, juo gėrisi dukrė Viktė. Nepatinka Sintautas tik kun. Simonui ir rašytojui Urbaičiui, kurie žiūri Sintauto novelėje antikriščiūniškus pradus. Idomus Sintautas ir savo vizijose, nors jose per daug yra patosinių elementų.

Sintautas yra apsisprendęs nacionalistas, tautinės filosofijos ir ideologijos skelbėjas. Kaip toks, jis nepakenčia tų lietuvių, kurie sudaro mišrias šeimas. Čia jis atkakliai kovoja su savo seserėnu, Česnuliu, kuris pametė Birutę, pavyzdingą lietuvaite, skautę, patriotę, Sintauto garbintoją, o vedė Sandrą, amerikėnę, miestietę, egoistę, matė

(Nukelta į 6 psl.)

SULAMDYTAS BALYS SRUOGA

Kiekvieną skaitytoją neįtikimai nuteiks šios žinutės pavadinimas: "sulamdytas Balys Sruoga". Kas gali sulamdyti tokį asmenį? Ištinis šio garsaus literato gyvenimas liudyte liudija, kad jo niekas nepajėgė lamdyti. Jis niekad nepalinko buities sunkumams. Jis drastiškai kovojo dėl savo meninių išitikinimų laisvoje Lietuvoje. Jis ne vengė ypač aštrios formos polemikos, čaižėsi dygiais sarkazmais, grūmėsi dėl savo principų ir jo recenzijos dažnai buvo nesukalbamumo deklaracijomis...

Jo nesulamdė nė kaceatas. Ir tame naikinimo pragare Sruoga parodė nuostabų atsparumą nevilčiai ir kančiai.

Toks nepalaužiamas jis išliko "sau žmogus" ir amžininkų atsiminimuose.

Šiais metais, 25 metų jo mirties sukaktį minint, buvo daug rašyta šiaipus geležinės uždangos, ir anapus, apie Sruogos literatūrinio palikimo turčius. Retkarčiais sužvilgdavo ir viena kita užuomina apie jo būdą, apie jo niekad neišduos principus, kuriuos jis gynė, kada matė juos išduotus, iškreiptus arba atmesčius. Tai buvo begalinų polemikų, diskusijų laukai.

Išvada -- matome nepaprastai sandariai susiformavusių asmenybę. Ir po Stutthofo kaceto, kurį jis ironiškai vadino "pajūrio kurortu", kur jis nepalūžo, natūralu laukti, kad ir toliau jis reikštųsi "sau žmogaus" būdu. Istorinį dramų siužetų jis turėjo dar daug. Liko nebaigti rankraščiai. Tačiau, po kaceto patekęs Vilniui, Sruoga tedarė vertimus iš rusų kalbos. Būsimam jo biografui šis polinkis į Nekrasovo vertimus, į "Igorio žygių" pristatymą (toki naudingą rusiškoms militarinėms nuotaikoms), tur būt sudarys tam tikrą mįslę, neišsprendžiamą be prileidimo, kad Sruoga buvo priverstas uždablauti vertimais iš rusų kalbos.

Dar daugiau. Sruoga rūpestingai jungia Maksimo Gorkio teorijas su lietuvių literatūra. Jis ima tarytum propaguoti pragaištingą ir spekuliatyvinę žiugždinę teoriją, kad lietuvių literatūra išsivystė kairiųjų nuokrypy rusų literatūros įtakoje. Todėl Sruoga skuba analizuoti Salomėją Nerį.

Iš kur gi toks isteriškai - liguistas dramaturgo dėmesys idėjiniai jam niekad neįdomiais rašytojais ir formaliai jam niekad nerūpėjusiais žanrais?

Bali Sruogą sulamdė naujas "kunigaikštis Igoris", pargrižęs Lietuvos sovietinių militaristų kailyje. Išdidusis dramaturgas pasidarė žmogumi, kuris flirtuoja su galybė turinčiais viešpaliais. Savotiškai nužmogintas, jis jau atsisisėda

vienon eilėn su sovietiniais... laikraštinkais! Štai Antanas Bimba savo "Laisvėje" (Nr. 60) vaizduoja savo susitikimą su Balio Sruoga 1946 metais Vilniuje:

"O man atrodė, kad tik vakar Vilniuje, žurnalistų susirinkime kas nors man perstato aukštą, gan išblyškusių veidu vyrą ir sako: 'Susipažinkite, čia Balys Sruoga'. Pasisveikiname, apsikabiname. Jis man sako: 'Turiu parašęs knygą. Tebėra rankraštyje. Labai prašyčiau jus ją perskaityti ir duoti savo nuomonę!'

Žinoma, rankraštį perskaičiau ir padariau vieną kitą pastabą".

Ši, Bimbos pavaizduota scena, yra Balio Sruogos sulamdymo kulminacija. "Sužurnalintintas" Sruoga ieško progos susitikti su laikraštinku "amerikonu", kuris atskubėjo Vilniui sveikinti naujų kacetų pasaulį. Visa tai, be abejo, Sruogai puikiai buvo žinoma. Sitokiam "amerikonui" jis kiša skaityti savo veikalą ir domisi jo nuomone! Bimba nerašo, ar jis sulaukė Sruogos padėkų "už vieną kitą pastabą".

Visa eilė neaiškumų kyla greta Bimbos pastaipos: argi Sruoga nebuvo pasiūlęs savo veikalo leidyklai Vilniuje? Argi tos leidyklos ideologiniai cerberiai nebuvo jau pasakę jam "vienos kitos pastabos"? Argi jo parašytoje formoje "Dievų miškas" buvo nepriimtinas vilniškei leidyklai? Argi Sruoga turėjo jį klaidinančią iliuziją įpiršti veikalą "amerikonui", kad šis be kupiūrų, išleisdintų "Dievų mišką" užsienyje? Ar toks galvojimas nerodo, kad Sruoga buvo sunkiai sutramdomas?

Negalima sutikti nė su atsargiausia prielaida, kad Sruogai buvo įdomiatsibastėlio Bimbos nuomonė dėl veikalo, kur tarsi savo "nuomonę", kaip tik Bimba absoliučiai nekompetentingas. Bet gali būti beveik tikra nuomonė, kad tai buvo Sruogos bandymas išsiųsti savo rankraštį užsienin. Ta pastanga sutrupėjo dėl doktrinieriško bimbino bukumo. "Dievų miškas" išvydo viešumą po sovietinių "barberių" žirklių. Tik jau daug vėliau rusų literatai pradėjo sugebėti išsmugeliuoti savo rankraščius užsienius.

Bimba aktyviai įsijungė į Balio Sruogos lamdymą. Jis gražino Sruogai "Dievų mišką", prikerkęs savo "vieną kitą pastabą".

Šiaipus geležinės uždangos ir anapus, ryšy su Balio Sruogos 25 metų mirties sukaktimi, daug apie jį prirašyta. Niekur, tačiau, nėra užuominų, kad į savo gyvenimo finalą Sruoga atžengė griežtoje sovietinių priverstų palydoje.

Sergantį rašytoją lamdyti jau jiems buvo nesunku. (Xerx)

ADALBERTAS STANEIKA

ATSILIEPIMAI IR JO MINTYS APIE DAILĘ (2)

F. ANDRIŪNAS

Dailininko ir diplomato Adalberto Staneikos suruoštame minėjime LB cv pirm, rašytas Vytautas Volertas savo kalboje atkreipė dėmesį į tai, jog sąlygos ir aplinkybės kuriomis dirbo ir veikė dėl Lietuvos senosios kartos atstovai, daug kuo gali būti pavyzdžiu mūsų jaunesnei kartai...

Prof. J. Puzinas pasakojė kalboje plačiai palietė Adalberto Staneikos gyvenimą, jo veiklą studentavimo metais, jo darbą diplomatinėje tarnyboje, jo dailės darbus.

Prof. skulptorius P. Vaškys savo kalboje patiekė atsiminimų ir įdomių minčių apie prof. dail. Adalbertą Staneiką ir jo darbus: "Prof. A. Staneiką pažinau studijuodamas Kauno Meno Institute, kur jis mums dėstė Ornamentiką. Ornamentika nors yra sausas dalykas, bet studentai visad būdavo labai sudominti ir patraukti, kad net kitų kursų studentai ateidavo jo paskaitas išklausti. Dailininko ramumas ir nuosaikumas giliai liko smigę atmintyje, nors ši pažintis tuo metu ir liko kaip dėstytojo ir studento.

Karas blaškė mus po pasaulio kampas išskleidamas ir vėl

'AMŽINASIS LIETUVIS'

(Atkelta iš 5 psl.)

rialistę. Net giminišio vestuvės nedalyvauja ir jo nepasveikina. Tačiau žiaurus likimas lemia taip, kad Sintauto dukterė Viki, jo mylimiausias padaras, išimyl amerikonišį arabą ir už jo išteka. Rašytojas šią nelaimę ištyvena labai giliai, jis net sušypsta su Viki ir nedalyvauja jos vestuvėse. Šis išgyvenimas jį smarkiai sukrečia ir pasendina.

Česnulio žodžiais tariant, kas jis, tas Sintautas, buvo? Pranašas? Svajotojas? Kovotojas? Kietaširdis savo brolių teisėjas, o gal didelis Pasiryžėlis aukoti jų labai savo gyvenimą, darbą ir kūrybą? Pranašas jis nebuvo, nes Amžinasis Lietuvis daug anksčiau kiti pranašavo, jis tik šią idėją nepaprasta savo fantazija išryškino. Nebuvo jis ir svajotojas, nes daugeliu atvejų jis buvo realistas. Bet tikrai jis buvo didysis Pasiryžėlis aukoti tau. Tai visus savo darbus ir kūrybą.

Morkus Sintautas ne tik rašytojas, bet ir žmogus, gyvas, kenčiantis, kovojantis, mylintis žmogus. Jo meilės romanas jaunatvėje su studente ir menininke Iza Vyžainiene pasikartoja ir tremtyje. Jis vedęs, dvejų vaikų tėvas, atsinaujinus su Iza santykiams, vėl pajunta gilų meilės jausmą. Žmona jam pasidaro svetima. Nors Iza dievina Sintautą kaip rašytoją, tačiau, norėdama būti ištikima žmona, jo meilinius poverčius atmeta, tačiau, žygiui suintrigavus Skuodo byla Vyžainę, kur Iza pavaizduota, kaip Sintauto meilužė, laukusi net jo vaiko, Iza su Sintautu vėl išgyvena moterliuose meilės romane. Alina Sintautienė, jau anksčiau santykiavusi su inž. Dargeliu, pameta vyrą ir su Dargeliu pabėga į Arizoną. Netekęs dukters, žmonos, Sintautas pasijūna vienišas ir nesuprastas. Iza, paėmusi didelę vaistų dozę nuo nemigos, miršta. Tiek daug vargų, kovų, kančių išgyvenęs, Sintautas nebepakelia, su šiuo buoja jo širdis, kurios gydymui jis nesirūpina, nes, matyt, panašiai, kaip ir Iza nebenori toliau gyventi. Testamente jis pažymėjo, jog "nekravė žemiškų turtų, bet per visą gyvenimą stengėsi papildyti savo brolių dvasinius aruodus".

Man rodos, kad Morkaus Sinto tauto asmeninė tragedija būtų buvusi žmoniškesnė ir jo asmuo simpatiškesnis, jei jis būtų nešivėlęs su Iza į per daug intymius meilės santykius. Juk Birutės Butautaitės žodžiais tariant, rašytojas yra tautos sąžinė. Kokią jis sąžinę parodė inž. Vyžainio atžvilgiu? Juk jis dėjosį didelį Vyžainių šeimos bičiulis, ir kaip bičiulis jis visiškai apvytlė Vyžainį. Gal ir Alina nebūtų jo pametusi, jei būtų nežinojusi apie vyro išvyką į moteliukus...

(Bus daugiau)

suartindamas pažįstamus ir draugus. Po karo atsidūrus Amerikoje, Philadelphiaje vėl sutikau prof. Adalbertą Staneiką, kur kūrėmės vėl naujam tarpui gyvenimo, kai ir daugelį kartų "Lyg pakelėję poilsiu į namus"...

Nuo 1953 metų rudens susitikdavom gana dažnai; jis prašė mane parūpinti molio modeliavimui. Aš sakiau, profesorau, jums reikia dažų, o ne molio. "Kad suprasti geriau formą skulptūrinis priėjimas man labai padeda" aiškino profesorius; tuo metu jis labai daug dirbo portretų, peizažų, nature morte mielame ir savotiškame kalorit. Kompozicija visada paremta stipriu piešiniu. Kaip iš dailininko asmens, taip ir iš jo darbuvisada dvelkė ramumas, lyg visada nebūtų, o jų būta ir jų pergventu tikrai nemaža, bet dailininkas praleido per savo kaleidoskopą ir perteikė išvėlinio, išbalansuotoj kompozicijų ir spalvų lygsvorį, ateidamas lyg su malonia ramybe, audros turėjo savo tik dailininkui matomą ir jaučiamą aspektą.

Adalbertą Staneiką tenka laikyti mūsų viena geriausių klasikinio stiliaus portreto tapytoju. Jo kompozicija rūpestingai išbaigta, išgyventa, originali. Valioru gradacija išbalansuota, ekspresyvi. Spalvų darnumas pilnai atsiestas, išieškotas, nekaskdieniškas. Svarbia vieta tarp A. Staneikos darbų užima jo figūrinės kompozicijos, kurios dar mažai kam yra žinomos. Figūrinės kompozicijoms pats dailininkas pridavė daug svarbos. Daugumoje figūrinės kompozicijos sukurtos literatūrinės fabulos, mito ar istorinių pagrindų. Nėra galima A. Staneikos darbus, ypač jo kompozicijas nusakyti keliomis frazėmis, tam reikės atsirosi studijos. Adalbertas Staneika užima svarbią vietą mūsų meno gyvenime".

Šia proga norėtusi pažymėti, kad tikras skaičius dail. Adalberto Staneikos paliktų darbų nėra žinomas dėl šių priežasčių: dailininkas gyveno įvairiuose kraštuose: Italijoje, Prancūzijoje, Lietuvoje, Lenkijoje, Vokietijoje, JAV-se ir kiekviename krašte yra likę jo darbų ir šiandieną nevisur yra laisvas priėjimas. Ant paveikslų dailininkas nepasirašydavo; jis sakė, kad dailininkas turi būti pažintas iš jo darbo. Tapyboje naudojo aliejų, temperą, pastelę. Piešinius darė pieštuku, kartais anglimi; yra užfiksuotų ir ant kreidinės lentos. Studijoje turėjo visad klasikinę muziką ir sakydavo, dailės menas ir muzika eina kartu ir jam muzika labai padeda.

Dailės menas nebuvo jam tik profesija ar užsiėmimas, jam buvo jo pašaukimas, jo Romuva, jo šventykla, jo svajonė, jo užsiedigimas, kuris niekad nemažėjo, priešingai -- didėjo. Kad ir vėlyuose jo amžiaus metuose, reikėjo matyti, kaip jis pasikeisdamas, kaip jo akys žibėdavo, su koku vidiniu pakilimu ir ugningumu vidiniu pakilimu ir ugningumu žvilgsniu eidavo prie naujo portreto kūrimo. Į dailės meno kūrybą jis atsinešė su visu rimtumu, su visa siela. Jo darbai yra išbaigti, išgyventi. Tas ir leidžia suprasti kai jis po studijų Krokuvos, Muencheno, Paryžiaus ir Romos Meno Akademijoje, nuo 1920 iki 1940 metų atiduodamas savo geriausius gyvenimo metus įtemptam darbiui diplomatinėje tarnyboje, nuo dailės meno neatitolo. Jis ne kartą yra pasakęs, kad diplomatinė tarnyba jam bu-

Adalberto Staneikos tapytas žmonos portretas.

vo pareiga Lietuvai, dailės menas buvo jo tikrasis pašaukimas, jo gyvenimo kelrodys. Žinant jog dailės menas, tapyba reikalauja nepertraukiamo, nuolatinio intensyvaus darbo, daug kam gali kilti klausimas, kaip diplomatinė tarnyba ir dailės menas, tapyba galėjo būti suderinti ir iš kur buvo paimitas laikas. A. Staneika, po sunkių ir kartais įtemptų darbo valandų ministerijoje, nakties metu eidavo į studiją ir ten pasilikdavo iki trečios ar ketvirtos val. ryto ir taip tęsėsi metais ir metais, kur buvo padaryta labai daug piešinių, sukurtas daug kompozicijų, padaryta projektų. Jis man sakydavo, kad nakties metas nuo 10 val. vakaro iki 4 val. ryto jam buvo pats kūrybingiausias laikas, geriausias laikas susikonzentravimui, susikaupimui, nes nakties tyla teikė jam ypatingą ramumą, tada jis subtiliausiai galėjo pajusti eterio bangų vibracijas, tada jis gaudavo įkvėpimą.

Į gyvenimą pabaigą, kada jo jėgos labai sumažėjo ir laiptais į studiją jam buvo sunku ateiti (studija buvo 3-čiame aukšte), jis paprašė, kad studijoje jam būtų įrengta poilsio vieta, kur jis galėjo ilgiau prie savo darbų pasilikti.

Dėl darbo jis statė sau griežtus reikalavimus. Man teko daug kartų matyti, kai pozuotojas būdavo patenkintas ir norėdavo portretą gauti, bet jis neduodavo ir sakydavo, kad dar daug ką reikia padaryti. Griežtus reikalavimus jis statė ir dėl kiekvieno kito darbo, jis gerai mokėjo 8 kalbas: italų, prancūzų, lietuvių, vokiečių, ispanų, anglų, lenkų ir rusų ir labai būdavo nepatenkintas, jei matydavo netikslų kalbos naudojimą.

Jo ramumas, gili pusiausvyra, gražus humoras, didelė inteligencija ir platus dalykų žinojimas kreipė kitų dėmesį. Po karo A. Staneikos pastangomis Vokietijoje, Ravensburge buvo suorganizuota Pabaltijo Delegacija tremtinių reikalų atstovavimui ir jų gynimui prie Prancūzų Valdžios. Man būnant Pabaltijo delegacijos generaliniu sekretorium teko matyti, kaip Adalbertas Staneika Pabaltijo delegacijos pirmininkas dėka jo didelio patyrimo ir didelio sugebėjimo turėjo didelę įtaką ir pilną respektą Prancūzų Valdžios sluoksniuose ir galėmų labai sėkmingai tremtinių reikalų ginti, juos atstovauti ir jų padėti gerinti. Su latvių ir estų delegatais buvo atsielgtas labai sklandus bendradarbiavimas ir buvo gauti labai palankūs ir dėkingi jų atsiliepimai. Dėl pagerintų sąlygų Ravensburgo lietuvių kolonija iš 19 narių išaugo iki 1000. A. Staneikai pasitraukus iš Pabaltijo

LOS ANGELES

LIETUVOS KARIUOMENĖS SVENTES MINĖJIMAS

Lietuvos kariuomenės 54 metų atkūrimo Los Angeles lietuvių kolonijos buvo paminėtas gražiai ir išpūdingai.

Minėjimas buvo pradėtas iškilmingomis pamaldomis lapkričio 26 d. šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje. Prisirinko pilna bažnyčia žmonių. Prieš pamaldas buvo įnešta organizacijų vėliavos ir išrikiuotos prieš altorių. Priešakyje žygiavo ramovėnų ir šaulių pirmininkai: A. Mironas ir O. Žadvynas. Šiais metais su vėliavomis dalyvavo ramovėnai, šauliai ir jūrų skautų vėliavos, bet pasigesta skautų akademikų, filisterių ir ateitinkų vėliavų.

Šis Lietuvos kariuomenės šventės minėjimas buvo švenčiamas kartu su Kristaus Karaliaus švente ir šv. Mišios aukojamos už žuvusius Lietuvos karius, šaulius, partizanus. Šventas Mišias aukojo už žuvusius karius dėl Lietuvos nepripusios klausomybės prel. J. Kučingis ir pritaikintą tam tikslui pamokslą pasakė atvykęs iš Chicagos svečias kun. Markaitis. Šv. Mišių metu giedodavo bažnyčioje parapijos choras ir sol. R. Dabšys.

Po pamaldų parapijos kieme buvo renkamos aukos Lietuvos kariuomenės invalidams. Surinkta 329 dolerių. Aukas rinko Vizgirdienė, Mironienė, Pinkus, Spirauskas, Žadvydienė ir Narbutas.

Prof. Stasys Žymantas, skaitęs paskaitą. L. Kanto nuotr.

Parapijos salėje 12 val. įvyko akademinis Lietuvos kariuomenės minėjimas. Kaip ir visuomet, 18 metų Lietuvos kariuomenės minėjimą atidarydavo ir jam vadovaudavo mjr. K. Liaudanskas, bet šiais metais pasigedo jo visa lietuvių kolonija, nes jis pasimirė rugsėjo 24 d. Jo pareigas perėmė lt. Andrius Mironas, kuris atidarė šį minėjimą ir pasakė įžanginį žodį. Į salę buvo įneštos organizacijų vėliavos. Po to, prel. J. Kučingis sukalbėjo invokaciją, o pirmininkaujantis pristatė klausytojams auditorijoje Vyties Kryžiaus kavalierius: pulk. J. Andrašūną, mjr. P. Starvičiū, kpt. J. Tumą ir priminė, kad Kalifornijoje gyvena dar vienas Vyties Kryžiaus kavalierius, generalas Stasys Raštikis.

Pirmuoju kalbėtoju į sceną buvo pakviestas Lietuvos generalinis garbės konsulas dr. J. Bielskis, kuris trumpai, bet ryškiai nušvietė ano meto sunkias mūsų kariuomenės steigimosi sąlygas ir pareiškė, kad jis

jo delegacijos pirmininko pareigų, latviai ir estai statė sąlygą, kad jie suiktų bendradarbiauti toliau Pabaltijo delegacijoje, tik esant delegacijos pirmininku A. Staneikai. Tai daug pasakanti aplinkybė.

(Bus daugiau)

Los Angeles ramovėnai ir birutininkės lapkričio 20 d. paminėjo Lietuvos kariuomenės atkūrimo sukaktį. Pagrindinę kalbą pasakė Stasys Žymantas. Meninę programą išpildė Vyrų kvartetas, vad. komp. Br. Budriūno, ir kat. Vladas Gylis. Nuotraukoje vyrų kvartetas: Dabšys, Polikaitis, Seltūnas ir Jarašūnas. Prie pianino komp. Br. Budriūnas. L. Kanto nuotrauka

pasigenda ilgamečio ramovėnų pirmininko maj. K. Liaudansko, kaip sumanaus ir taktiško organizatoriaus bei daug nusipelnusio Lietuvai karininko.

Pagrindinę paskaitą "Mūsų partizanų kovos ir jų likimas" skaitė prof. Stasys Žymantas, analizuodamas sunkių partizanų kovų varijacijas imant nuo 1940-1944 metų ir ilgesnius etapus ligi 1952 metų. Paskaita buvo įdomi ir labai kruopščiai paruošta apie Lietuvos pogrindžio veiklą ir vėlesnes kovas prieš okupantus rusus. Net mulkiai nupasakojo jų kilmę, slapyvardžius ir kur kokiose Lietuvos dalyse kovėsi su stribais ir enkavedistų būriais. Tai buvo nepaprastai įdomi paskaita, visus klausytojus savo mintimis nukėlęs į Lietuvos laukus, kuriuose žuvo virš 30.000 geriausių Lietuvos pogrindininkų ir partizanų, praliejusį savo kraują ir paguldžiusius savo galvas už Lietuvos laisvę. Pasibaigus paskaitai, publika prof. S. Žymantui gausiai plojo.

Po oficialios dalies, sekė meninė programa.

Vyrų Kvartetas — R. Dabšys, E. Jarašūnas, A. Polikaitis ir B. Seliukas vadovaujamas komp. Br. Budriūno, pradžioje padainavo: Bunda Vyčiai — Br. Budriūno, Jaujųjų lakūnų daina — K. V. Banaičio, Ramovėnų maršas — E. Gailėvičiaus.

Po to, deklamavo eilėraščių ramovėnų akt. Vl. Gylis: Poetės Danos Mickutės - Mitkienės "Neužmiršėitėvynė" ir Romos Jaloveckaitės-Dabšienės "Pasmerktajam broliui" ir "Partizano laiškas". Čia noriu priminti, kad a. a. Roma Jaloveckaitė-Dabšienė yra jauna, mirusi Los Angeles violončelisto Viktoro Dabšio žmona, palikusi jauną dukrelę ir sūnų. Ji mylėjo savo šeimą ir nuolat sielėjosi dėl Lietuvos, todėl jai ir jautrius patriotinius eilėraščius rašė.

Vyrų kvartetas tęsė dainas toliau: Gaudžia trimantai — M. Petrausko, Į kovą — A. Račiūno, Gražink laisvę — Br. Budriūno.

Publikai šios dainos labai patiko, todėl gausiais plojimais scenon iššaukus, dar padainavo: Pajūrio daina — V. Kuprevičiaus.

Negaliu prabėgti pro šalį nepaminėjęs šio vyro kvarteto, kuris daugelį metų Los Angeles lietuvių kolonijos žmones žavi savo gražiomis ir patriotinėmis dainomis. Juos paruošė ir į darnią kvarteto statutinę surikiavo komp. BRONIS BUDRIŪNAS, ilgametis šv. Kazimiero parapijos choro vadovas.

Minėjimą baigdamas, Ramovėnų pirmininkas A. Mironas gražiai padėkojo abiejų programos dalių atlikėjams ir kitokia veikla prieminė jimo prisidėjusiems,

ypač gausiai publikai, kuri vos tilpo į salę.

Minėjimas baigtas Tautos Himnu ir vėliavų išnešimų, o publika buvo pavaišinta kava ir skanėstais, kuriuos paruošė birutininkės ir šaulės.

Bendrai, šis minėjimas praėjo labai pakilioje nuotaikoje.

Kazys Karuža

SANTA MONIKOS JAUNIMAS ORGANIZUOJASI Į SPORTO KLUBĄ

Iki šiol daug dėmesio kreipiama į mokyklinio amžiaus vaikus, lietuviškas ar šeštadienines mokyklas. Bet vaikai greit išauga, palieka mokyklas ir tuo pačiu užmezga santykius su lietuviams.

Jausdami tą spragą ir norėdami, kad sąmoningas lietuvių jaunimas ilgiau pasiliktų drauge, Santa Monikos Lietuvių Klubas ėmėsi globoti neseniai įsisteigusį Sporto klubą Banga. Įsigyti leidimui jų įstojimui S. Monikos Parky ir Pramogų Departamento Lygon, nusipirkti reikmenis ir priemones, S. Monikos Kletuvių Klubas juos parėmė \$127.00 sumai. Šiuo metu Bangos komanda jau dalyvauja krepšinio rungtynėse su pasisekimu. Bangos organizatorius yra Linas Baškauskas. Komandą sudaro šie jaunuoliai: Linas Baškauskas, Petras Grigaitis, Saulius Gudauskas, Vytas Katalius, Kęstas Kuraitis, Arūnas Šlekys ir Vytautas Tamulis.

Sveikiname Klubą Bangą, linkėdami sėkmės, o S. Monikos Lietuvių Klubą už jo pastangas burti jaunimą.

Visi lietuviai kviečiami savo dalyvavimu paskatinti sportuojantį jaunimą, nekalbant jau apie finansinę paramą, kuri būtų labai pagėdautina šiam gražiam mūsų jaunuolių užsimojimui tęsti. (eg)

• R. Jonušauskienė, pensininkė, gyv. Yucaipa, Cal., Dirvai paremti atsiuntė 5 dol. su šventiniais linkėjimais.

Už linkėjimus ir auką dėkojame.

• V. Juodvalkis, sr., pensininkas, gyvenęs Kalifornijoje, atnaujindamas Dirvos prenumeratą, pridėjo 5 dol.

Už auką dėkojame.

• Lietuvių žurnalistų Sąjungos Los Angeles skyrius gruodžio 10 d. susirinkime išsirinko naują valdybą iš šių asmenų: J. Kuprionis, Grigas Valančius, Kazys Karuža. Revizijos komisija: S. Pautėnienė, p. Vidžiūnienė ir A. Mironas.

NEPAMIRŠKITE ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

ADALBERTAS STANEIKA

Kompozicija (aliejus).

**CLEVELANDE
IR APYLINKĖSE**

**GRAZI KALĖDOM
DOVANA**

Clevelande yra Vasario 16 gimnazijai remti būrelių, 5 ir 53 būreliai vadovaujami Stepono Nasvyčio jau 10 metų.

Vasario 16 gimnazijos vadovybė tiems būreliams yra paskirusi jų surinktais metiniais įnašais po \$12.00 nuo asmens išlaikyti Marina Normantaitę jau 8 klases mokinę.

Ta mergaitė tuo ypatinga, kad yra gimusi Sibire, nes jos tėvai rusų komunistų iš Klaipėdos krašto buvo ištremti į Sibirą. Sibire mirė Marinos tėvas, Marinos motinai po nekuro laiko su dukterimi buvo leista grįžti į Klaipėdos kraštą. Dabar Marina yra 8 klases mokinė Vasario 16 gimnazijoje.

Šią vasarą į Pasaulio Jaunimo Lietuvių Kongresą nuo Lietuvių Vasario 16 gimnazijos buvo išrinkta delegate į Kongresą ir M. Normantaitė.

Ta proga jai teko su kitais jaunimo delegatais atvykti ir į Clevelandą. Čia Marina aplankė mane kaip minėtų būrelių vadovą ir padėjo per mane visiems būrelių rėmėjams už jos rėmimą. Marinos Normantaitės atvejis sužadino many sentimentą ir norą ją materialiai paremti šių Kalėdų metu. Buvo nusistatyta kreiptis į būrelių rėmėjus, prašant Marinos paramai \$5.00 Kalėdoms dovanų. Greitai atsiliepė 18 rėmėjų suaukavusių \$90.00. Šį reikalą prašoma parėmė ir ALT S-gos Clevelando skyriaus valdyba paaukodama \$10.00. Viso surinkta \$100. Kalėdoms dovanų Marinai Normantaitėi pasiūsta š. m. gruodžio 11 dieną per National City Bank of Cleveland. S. N.

George V. Voinovich, Cuyahoga County Auditor, didelis lietuvių bičiulis, kalėdiniam sveikinime Dirvai dėkoja už paramą rinkiminėje kampanijoje ir prašo perduoti nuoširdžiausius sveikinimus visiems Clevelando lietuviams.

Dr. D. Degesys, Dirvos ben dradarbis, išvykdamas su žmona Roma atostogų į Floridą, kur išbus iki sau-

Gruodžio 11 d., kalėdinėje tunto sueigoje 7 skautės davė žodį. Iš kairės: R. Motiejūnaitė, G. Motiejūnaitė, A. Nasvytytė, A. Pikturkaitė, J. Blumentalaitė, E. Muliolytė ir R. Rydelytė.
V. Bacevičiaus nuotrauka

**DELLA E. JAKUBS & SON
LAIDOJIMO ISTAIGA**

936 East 185th St. Cleveland, Ohio
Tel. 531-7770

LAI DOTUVIŲ KOPLYČIA YRA ELEGANTIŠKAI ĮRENGTA, GERAI VĖSINAMA IR YRA DIDELĖ AIKŠTĖ PASISTATYTI AUTOMOBILIAMS.

Della E. Jakubs ir sūnus William yra licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai. Nelaimės valandoje suteikia rimtą ir simpatingą patarnavimą.

VISIEMS SAVO KLIJENTAMS

LINKI

LAIMINGŲ NAUJŲ 1973 METŲ

**SUPERIOR
SAVINGS**

AND LOAN ASSOCIATION

THREE CONVENIENT LOCATIONS

798 EAST 185th STREET

6712 SUPERIOR AVENUE

Telephone 481-8552

Telephone 431-2497

13515 EUCLID AVENUE

At Superior — (Near Rapid)

Telephone 681-8100

Clevelando skaučių Neringos tunto Kalėdinėje sueigoje gruodžio 11 d. Iš kairės kun. Liubinas, svečias iš Vokietijos, tunto adj. E. Giedraitytė, tuntininkė N. Kersnauskaitė ir agunculės.
V. Bacevičiaus nuotrauka

sio 6 d., laikraščiu paremti švenčių proga atsiuntė auką 50 dol.

Už auką ir šventinius linkėjimus nuoširdžiai dėkojame.

Dr. Henrikas Brazaitis, atnaujindamas prenumeratą, pridėjo Dirvai paremti auką 20 dol. linkėdamas visam Dirvos štabui linksmų švenčių.

Už auką ir linkėjimus nuoširdžiai dėkojame.

Dail. Šlapelienė, bet ne šileikienė, kaip buvo paskelbta aprašant Lietuvio Dienas Clevelande, padovanojo paveikslą loterijai.

Juozas Stempužis, Tėvynės Garsų radijo valandėlės direktorius, švenčių proga sveikindamas Dirvos štabą, įteikė dovanėlę. Už dovaną ir linkėjimus nuoširdžiai dėkojame.

Viktoras Laniauskas, žinomu Clevelando veikėju Simo ir Stasės Laniauskų sūnus, gruodžio 15 d. Ohio valstybiniame universitete gavo magistro laipsnį iš žurnalistikos.

**CLEVELANDO PARENGIMŲ
KALENDORIUS**

SAUSIO 21 D. Korp. Neo-Lithuania Clevelando skyriaus metinė šventė ir Korp! 50 metų sukakties minėjimas su menine programa.

SAUSIO 21 D. Prof. dr. Zenono Ivinskio minėjimas Naujos parap. salėje 11 val. tuoj po lietuviškų pamaldų.

SAUSIO 27 D. 7:30 v. vakaro Trečias Ateitininkų Jaunimo ruošiamas Literatūros Vakaras. Programoje: Aloyzas Baronas ir jaunimo pasirodymai.

SAUSIO 28 D. Sekmadienį, 12 val. Šv. Jurgio parapijos salėje, Klaipėdos sukilimo minėjimas, Ruošia šauliai.

VASARIO 11 D. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos rengiami pietūs.

VASARIO 11 D. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo sukakties minėjimas. Rengia ALT skyrius.

**APARTMENTS FOR
RENT**

Our Lady of Perpetual Help area. One and two bedroom apartments. \$125 and up. Well furnished. No children or pets. 486-0050. (91-7)

KOVO 3 D. Čiurlionio Ansamblio rengiamas Užgavėnių šiu-pinys.

KOVO 24 D. Kazuko Mugė Naujos parapijos salėje.

BALANDŽIO 1 D. Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla parremti pietūs.

BALANDŽIO 29 D. Vysk. M. Valančiaus lituanistinės mokyklos tradicinis balius.

GEGUŽĖS 5-6 D. Clevelando ateitininkų šeimos šventė.

Poetas Nadas Rastenis, gyv. Baltimorėje, atsiųsdamas šventinius linkėjimus ir keletą savo sukurtų eilė-raščių, primena, kad 1973 m. sueina šimtas metų nuo mūsų muzikos tėvo komp. Miko Petrausko gimimo.

Dirva dėkoja visiems atsiuntusiems sveikinimus ir linkėjimus šv. Kalėdų ir N. Metų proga.

**PRANCŪZIJOS
LIETUVIŲ ŽINIŲ**

**LEIDINYS APIE
PRANCŪZIJOS
LIETUVIUS**

PrLB-nė ir Pr. LK Misija ruošia leidinį apie Prancūzijos lietuvius, tai yra, šio krašto lietuvių istoriją. Šiam leidiniui paruošti ir išleisti bus sudaryta specialioji komisija. Kviečiami visi Prancūzijos lietuviai ir anksčiau gyvenusieji lietuviai Prancūzijoje talkon: rinkti medžiagą šiam leidiniui. Prašome rinkti visa tai, kas būtų svarbu atžymėti leidinyje. Ypač laukiame fotografijų, rašinėlių ir prisiminimų apie lietuvių gyvenimą Prancūzijoje. Medžiagą siųsti PrLB valdybai.

Ruošiamas taip pat metalinis ženklelis 25 m. sukakti-čiai.

**KUN. J. PETROŠIUS
IŠVYKO AMERIKON**

Kun. J. Petrošius Prancūzijos lietuvių veiklos reikalais išvyko š. m. gruodžio 22 d. vienam mėnesiui į JAV ir Kanadą. Kelionėje lankys buvusius Prancūzijos lietuvius, informuos apie Prancūzijos lietuvių gyvenimą, rinks medžiagą ir lėšas leidiniui išleisti bei kitiems darbams vykdyti.

Jam išvykus, PrLB-nės reikalais prašome kreiptis į PrLB valdybos narius A. Mončį ir P. Klimą, o religiniams patarnavimams — į vietines parapijas.

FILATELIJOS KAMPELIS

(12)

ANTANAS BERNOTAS

LIBANAS išleido (geriau pasakius perspausdino) apyvartoje esantį 7 ir pusės piastrų oro pašto ženklą nauja verte -- 5 piastrais. Ženkle parodyti senovinio Tyro miesto griuvėsiai.

Tyras, lotyniškai Tyrus, aramėjų kalba Tur, iš senovės finikiečių žodžio Sur (uola), dabar arabų vadinamas Seur, yra labai senas miestas. Jis randasi dabartinėje Libano valstybėje prie rytinio Viduržemio jūros pakraščio, maždaug 50 mylių į pietus nuo Beiruto. Jis ir kitas finikiečių įkurtas miestas gyvėjęs jau 2800 metų prieš Kristų. Vėliau miestą valdė graikai ir romėnai, pristatydami ten puikių arkų, šventyklų ir rūmų, kurių griuvėsiai išliko iki mūsų laikų. Septintame šimtmetyje po Kr. miestą užėmė saracėnai, vėliau jį atėmė kryžiuočiai ir jį gynė iki 1291 m. Po to miestas buvo turkų otomanų imperijos ribose iki po I Pas. karo, kada nekūrį laiką valdė prancūzai. Po to perėjo į naujai susikūrusią Libano valstybę. Senovėje klestėjęs kaip prekybos punktas, šiuo metu Tyras tėra tik nežymi istorinė seniena, kurios apylinkėse gyvena apie 5000 gyv.

JAV išleido šiuos naujus pašto ženklus: 1. Lapkričio 9 d. -- du 8 centų kalėdinis pašto ženklus -- vieną su Kalėdų Seneliu (Santa Claus), kitą su muzikuojančiais angelais iš šv. Liucijos legendos pagal nežinomo flamandų XV amž. dailininko piešinį ant lentos (dabar šis darbas yra Taut. Galerijoje Washingtone). Jį čia dedame.

Liucija, mažai žinoma šventoji, įtraukta mišių kanone, gyvena Sirakūzų mieste Sicilijoje tarp 283 ir 304 metų po Kr. Šv. Adelhelmas (639-709) rašo, kad Liucija, jauna būdama, padarėsi skaisčybės įžadus, bet jos motina ją vertusi ištekėti už pagonio jaunikio. Duktė nesutikusi, buvusi įskusta kaip krikščionė, suimta ir mirusi kankinės mirtimi. Jos šventė gruodžio 13 d. 2. Lapkričio 17 d. -- 8 c. pašto ženklą filatelijai paminėti. Piešinys -- pirmasis JAV pašto ženklas po papildinamoju stiklu.

Gyvybės, sveikatos ir pensijų draudimo, o taip pat akcijų -- investavimo (mutual funds) reikalais kreipkitės į V. Giedraitį, tel. 944-6835.

Perkant ar parduodant namus, prašome kreiptis pas Čipkus Realty, 31601 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

Apdraudos reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

Hot Springs, Ark. 333 Ouachita Ave., Southern Hotel Apt. Miesto centre parduodamas 53 vienėtu hotelis, motelių stiliuje. Teisė laikyti restoraną ir alkoholinius gėrimus. Įmokėti \$80,000.00. Pardavimo priežastis savininko mirtis. Namų keturi aukščiausių pajamų sezonui.

AUSTRALIAN ANTARCTIC TERRITORY (Australijos valdomos Pietų Ašigalio žemės) išleido dviejų pašto ženklų seriją paminėjimui 200 metų sukakties, kai kapitonas James Cook apiplaukė Antarkticą 1772 m. Čia dedame 7 c. pašto ženklą, kuriam parodytas kap. Cook ir senoviniai navigacijos įrankiai.

James Cook (1728-1779) gimė Marton, Yorkshire, Anglijoje kaip ūkininko sūnus. Pradžioje mokėsi krautuvėje, vėliau vietos laivininkystės firmoje. Būdamas 27 m. įstojo į britų laivyną ir dalyvavo kelionėje į Kanados pakrantes, Newfoundlandą ir Labradorą. 1768 m. darė kaikurių žvaigždžių ir planetų tyrinėjimus jūrose. 1769 m. išplaukė į pietus, apiplaukė rajoną tarp Naujosios Zelandijos ir rytinės Australijos. Grįžęs į Angliją, 1772-75 vėl buvo išsiųstas į Australijos vandenį, apiplaukė Australiją, atrado Naująją Kaledoniją ir atžymėjo žemėlapiuose dangelį mažų pietų Pacifiko salų. Vėl grįžęs namo, 1775 m. buvo išsiųstas į trečią ekspediciją, apiplaukė Pietų Ameriką, vėl atrado Havajus, plaukdamas Amerikos pakrante į Šiaurę pastiekė Aliaską ir Beringo sąsiaurį. Žuvo Havajuose laike vieno susirėmimo su čiabuviais.

SOVIETŲ SĄJUNGA išleido 4 pašto ženklų seriją su Vakarų Ukrainos miestų vaizdais. Čia dedame tos serijos 4 kapelkų p. ženklą su Lvovo vaizdu.

Lvov (ukr. Lviv, vok. Lemberg) yra vakarinėje Ukrainoje dabar Sov. Sąjungos valdžioje. Miestas guli labai gražioje kalvotoje vietoje, netoli vak. Bugo ir Dniestro upių baseinų. Miestą įkūrė Halicho kunigaikštis Danielius apie 1250 m. ir jis buvo Halicho kunigaikštijos sostinė. Nuo 1340 m. kurį laiką valdė Lietuvos kunigaikštis Liubartas Gediminaitis. Nuo 1370 m. miestas perėjo Vengrijos karaliaus Ludviko I d'Anjou žinion, o kai jo duktė Jadvyga tekėjo už Did. Lietuvos kunigaikščio Jogailos, miestas kaip kraštis buvo dovanotas Jadvygai. Jadvygos laikais mieste apsigyveno daug vokiečių ir lenkų. Per 1772 m. Lenkijos padalinimą Lvovas atiteko Austrijai ir buvo Galicijos provincijos centru. Pirmojo karo metu prie miesto ėjo dideli mūšiai tarp austrų ir rusų. 1918 m. lapkričio 1 d. mieste buvo paskelbta nepriklausoma Vakarų Ukrainos valstybė, tačiau ji netilgai tegyveno, nes tuoj pat jį užėmė lenkai. Taip miestas Lenkijos valdžioje išbuvo iki 1939 m., kada prasidėjo II Pas. karo ir Vokietija okupavo vakarinę Lenkiją, o Sov. Sąjunga rytinę, kartu su Lvovo miestu. Per antįjį karą kelis metus buvo užimtas vokiečių, o nuo 1945 m. jį užėmė Sovietų Sąjunga ir prijungė prie sovietinės Ukrainos. Mieste labai daug senų istorinių pastatų ir mokslo įstaigų. Gyvena apie 318,000 gyventojų.

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRASTIS

• Dirva kitą savaitę dėl N. Metų šventės išeis tik sausio 5 d.

• Švenčių proga Dirva gavo daug sveikinimų iš įvairių įstaigų ir asmenų, su linkėjimais laikraščiu stiprėti, kuriuos čia sunku būtų visus išvardinti.

Visiems sveikinus ie mes nuoširdžiai dėkojame.

• Svetimšaliai, neturintieji JAV pilietybę, sausio mėn. turi atlikti registraciją, užpildant kortelę, kuri gaunama pašto įstaigose.

Neužpildę galės būti baudžiami arba net įstremiami.

• Kazimieras Oksas su žmona Joan buvo pakviesti prezidento Richard Nixono ir ponios dalyvauti religinėse apeigose Baltuosiuose Rūmuose. Šiose specialiose Kalėdų švenčių pamaldose dalyvavo daug žymių asmenų, taip pat ir daug eilinių piliečių. Pasibaigus pamaldoms, visi vaišinosi kava, po to visi kviestieji trumpai sveičiavosi su Prezidentu ir ponija Nixon.

• Lietuvių Tautiniai Namai Chicagoje pakartotinai reiškia padėką visiems Dirvos leidimo darbuotojams už ligšiolinę pastovią ir darnią

talką, garsinant lietuviškai visuomenei LTN siekius,ėjimus ir renginius.

Ta pačia proga Lietuvių Tautinių Namų Valdyba, skirdama kuklią auką, reiškia Dirvos redakcijos — spaustuvės personalui, geriausius sveikinimus Kalėdų švenčių ir Naujųjų Metų progomis.

• Stasys Lukoševičius, Dirvos rėmėjas Elizabeth, N. J. kaip ir kiekvienais metais, užpildė du Dirvos puslapius atsiųstais sveikinimais iš Elizabetho prekybininkų ir visuomenininkų, neimdamas sau jokio atlyginimo.

Dirva p. S. Lukoševičiui už tai nuoširdžiai dėkoja.

• Dail. J. Paukštienė padovanojusi Dirvos rėmėjams paveikslą, švenčių proga sveikindama Dirvos štabą pridėjo porą piešinėlių. Už dovaną ir sveikinimus dėkojame.

• Dr. Vytautas Dargis, švenčių proga sveikindamas Dirvą, jos leidėjus ir bendradarbius, laikraščiu paremti pridėjo auką 25 dol. Už sveikinimus ir auką dėkojame.

• Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, per savo išdinininkę E. Mikužiūtę atsiuntė Dirvai auką 25 dol., jungiant šventinius linkėjimus SLA prezidento, sekretoriaus, išdinininko ir visų kitų Pildomosios Tarybos narių. Už auką nuoširdžiai dėkojame.

• Euphrosine Mikužiūtė, SLA išdinininkė, sveikindama su šventėmis Dirvą, jos skaitytojus ir SLA narius ir veikėjus, atsiuntė Dirvai paremti auką 15 dol. Už auką ir sveikinimus nuoširdžiai dėkojame.

• Marija Knystautienė, gyv. Daubury, Conn., sveikindama Dirvą švenčių proga pridėjo auką 10 dol.

Už auką ir sveikinimus dėkojame.

Kanados Lietuvių Fondo narių metinio suvažiavimo, įvykusio gruodžio 9 d. Toronte, prezidiumas. Iš kairės: V. Montvilas, J. Karka, dr. A. Pacevičius, inž. V. Balsys ir P. Januška.

KANADOS LIETUVIŲ FONDO METINIS SUSIRINKIMAS

Kanados Lietuvių Fondo narių metinis susirinkimas įvyko gruodžio 9 d. Toronte Lietuvių Namuose. Susirinkimą trumpu įžangos ir sveikinimo žodžiu pradėjo tarybos pirmininkas dr. A. Pacevičius, kuris ir pravedė pasikeisdamas su tarybos sekretorium P. Januška. Į sekretoriatą buvo pasiūlyta, ir susirinkimas vienbalsiai pritarė, J. Karka ir Vyt. Montvilas.

Po T. Placido invokacijos, gen. konsulo dr. J. Žmuidzino ir KLB krašto valdybos pirmininko inž. E. Čuplinsko

gražių ir nuoširdžių sveikinimo kalbų ėjo pranešimai. Juos padarė tarybos pirmininkas dr. A. Pacevičius, valdybos pirmininkas inž. V. Balsys, išdinininkas P. Bastys ir revizijos komisijos vardu V. Petraitis. Iš pranešimų išryškėjo, kad Fondas auga. 1972 m. iki gruodžio 8 d. narių įnašai paaugo 6540 ir prieš susirinkimą gauta įnašų \$3,120. Tokiu būdu LF įnašų bendra suma sudarė \$88,214.81. Gautas 1971 metų pelnas buvo paskirstytas š.m. gegužės mėnesio 27 d. Antras PLJ Kongresas gavo \$2000, KLB švietimo komisija \$800, liuanistinės mokyklos \$1300, jau-

KLF metinio suvažiavimo dalis dalyvių. Iš kairės: Šerikas, gen. konsulas dr. J. Žmuidzinas, Tėv. Placidus, OFM, dr. Sungaila, inž. J. Kšivickis, P. Bastys, P. Šernas ir S. Kuzmas, Toliau matyti J. Bersėnas, M. Petrulis, M. Ramanaukas, J. Augaitis ir kt. S. Dabkaus nuotrauka

nimo organizacijos, kultūriniai ir sporto sambūriai \$675. Iš viso 4,775 dol.

Prieš rinkimus mandatų komisija, į kurią įėjo K. Aperavičius, St. Dargis ir L. Tamošauskas pranešė, kad susirinkime dalyvauja 53 nariai atstovaudami savo ir kitų narių 395 įnašus. Nominacijų komisija susidedanti iš P. Bernecko, J. Česėko ir V. Skrebuto pasiūlė į KL Fondo tarybą 12 kandidatų, kurie ir buvo išrinkti aklamacijos keliu. Įėjo: S. Kuzmas, V. Balsys, K. Lukošius, dr. A. Pacevičius, P. Bastys, K. Aperavičius, J. Kšivickis, J. Bersėnas, P. Januška, Stp. Jakubickas, St. Dargis ir J. Mockus. Šios sudėties taryba bus dar papildyta 4 KLB krašto valdybos paskirtais nariais. Į revizijos komisiją išrinkti V. Petraitis, V. Lukas ir J. Jankauskas.

Sumanymuose buvo keliami susirinkimų datos, investicijų ir kiti klausimai. Buvo nutarta metinius susirinkimus šaukti pavasarį. Susirinkimas baigtas Tautos himnu. (pb)

• "Jaunimas ir jo menas — 1973" foto ir meno paroda, rengiama New Yorko ateitininkų, įvyks kovo 17-18 d. New Yorko Kultūros židinyje. Dėl informacijų kreiptis į Bernadetą Tutinaitę, 223 Lincoln Avenue, Brooklyn, N. Y. 11208.

DIRVAI AUKOJO

Atnaujindami prenumeratorą ir kitomis progomis aukojo šie Dirvos skaitytojai:

- K. Degutis, Linden 5,00
- V. Bačiulis, Cleveland ... 1,00
- A. Juodka, Chicago 1,00
- B. Grincius, Cleveland .. 2,00
- L. Staškūnas, Euclid 7,00
- I. Ulpienė, Dorchester ... 2,00
- V. Tervydīs, Collingsville 2,00
- A. Vasis, Cleveland 2,00
- S. Nasvytis, Cleveland .. 10,00
- J. Adomaitis, Chicago 2,00
- J. Zautra, Lawrence 1,00
- K. Kasakaitis, Chicago ... 5,00
- V. Kulbokas, Cicero 5,00
- G. Klans, Woodhaven 2,00
- A. Garka, Euclid 2,00
- S. Mickus, Medinah 5,00
- G. Čapkauskas, La Salle 20,00
- P. Sims, Chicago 2,00
- T. Mečkauskas, Lansing .. 4,00
- S. Radzys, Chicago 2,00
- D. Mekišius, Long Beach 2,00
- E. Cibas, Milton 2,00
- V. Dubinskas, Chicago.... 2,00
- P. Dabkus, Toronto 2,00
- J. Žemaitis, Geneva 2,00
- G. Sirusas, Stockton 10,00
- A. Kalvaitis, Chicago 10,00
- V. Sutkus, W. Germany .. 7,00
- P. Jonkus, Philadelphia .. 2,00
- S. Mačys, Cleveland 2,00
- S. Kašėlonis, Chicago 1,00
- I. Skavičius, Parma 2,00
- A. Andriulionis, Boston ... 2,00
- F. Globich, Harrison 3,00
- V. Miškinis, Toronto 5,00
- V. Šenbergas, Cleveland ... 7,00
- V. Senuta, Brockton 2,00
- D. Kižys, Cleveland 2,00
- J. Montvila, Bayside 2,00
- K. Ramonas, Chicago 12,00
- A. Steponavičius, Euclid... 7,00
- V. Krapauskas, Chicago ... 2,00
- M. Purvinas, Chicago 2,00
- S. Douvan, Cleveland 2,00
- T. Papartis, Chicago 2,00
- K. Mikolajūnas, Chicago ... 2,00
- J. Kaklauskas, Cleveland 10,00
- F. Zylė, Cleveland 5,00
- G. Alekna, Racine 1,00
- ALTS Chicagos Skyrius .. 5,00
- V. Mieželis, Phoenix 4,00
- J. Černius, Upland 3,00
- J. Kazitėnas, Kenosha 2,00
- J. Krivis, Rochester 2,00
- J. Brantas, Millbury 2,00
- L. Ramančionis, Brooklyn 2,00
- M. Petrulis, Toronto 2,00
- Z. Peckus, Cleveland 5,00
- S. Rudokas, Chicago 2,00
- A. Musteikis, Detroit 2,00
- A. Varnas, Chicago 3,00
- K. Virbickas, Phila 2,00
- J. Baranauskas, Cleveland 2,00
- V. Izbickas, Westwood 5,00
- A. Pakalnis, Linden 2,00
- V. Kamantas, Darien 2,00
- J. Musteikis, Rochester ... 2,00
- Č. Staniulis, Dearborn Hts. 2,00
- J. Stempužis, Cleveland.. 10,00
- V. Domeika, Fairfield 2,00
- SLA, New York 25,00
- V. Numgaudas, Chicago 7,00
- V. Trečiokas, Newington .. 2,00
- R. Valodka, Cleveland 2,00
- A. Nasvytis, Cleveland 5,00
- B. Keturakis, Milwaukee 12,00
- A. Šošė, Chicago 5,00
- V. Stropus, Chicago 7,00
- J. Paltarokas, Cicero 2,00
- F. Baranauskas, Cleveland 2,00
- R. Minkūnas, Seven Hills .. 2,00
- J. Rinkus, Cleveland 2,00
- B. Vanagas, Australia 3,52
- J. Graužinis, Chicago 5,00
- J. Dačys, Dorchester 2,00
- M. Vansauskas, Lyons 2,00
- P. Šlėteris, Waukegan 2,00
- G. Taoras, Pittsburgh 2,00
- A. Butkūnas, St. Charles ... 5,00
- A. Valavičius, Los Angeles 7,00
- V. Vaičiūnas, Kalamazoo .. 5,00
- D. Usas, Maspeth 7,00
- J. Jakubonis, Chicago 2,00
- T. Vidugiris, London 2,00
- P. Puškorius, Cleveland ... 2,00
- A. Balsys, Kensington 2,00
- S. Velbasiš, Chicago 5,00
- J. Vodopalas, Glenn Dale... 3,00
- J. Šivinskas, Waterbury ... 7,00
- P. Stankus, Hartford 2,00
- D. Senikas, Monticello 17,00
- J. Širka, Chicago 5,00
- SLA 200 Kuopa Detroito .. 10,00
- P. Zaliskas, Cicero 2,00
- A. Kisiellus, Sidney 5,00
- P. Davidson, Philadelphia 2,00
- A. Krakauskas, Chicago ... 2,00
- V. Petrauskas, Chicago 2,00
- P. Pajaujīs, Mt. Clemens 2,00
- X.Y., Cleveland 5,00
- V. Vasikauskas, Richmond Hill 2,00
- J. Vigelis, Collingswood ... 2,00
- K. Užpurvis, Largo 2,00
- P. Kvedaras, Toronto 7,00
- L. Karnitis, Columbus 2,00
- S. Petraitis, Elizabeth 2,00
- S. Pakauskas, Windsor 10,00

Visiems aukotojams Dirva nuoširdžiai dėkoja.

A. A.

ZUZANAI MYKOLAITIENEI-ŽITKAUSKAITEI

mirus, jos seseriai ONAI PALUBINSKIENEI ir šeimai reiškiamo gilią užuojautą

Apolonija ir Linas Staškūnai
Jadvyga ir Vladas Dautai
Stasys Astrauskas
Stasys Lukas
Vladas Blinstrubas
Erika ir Alfonsas Steponavičiai

A. A.

Teisininkui SALIAMONUI BALTŪSIUI

mirus, žmoną STEFANIJĄ, dukrą GENOVAITĘ, žentą TADĄ BAUŽĄ, anūkėlę INDRĘ ir visus kitus gimines giliai užjaučia ir dalinasi skausmu Detroito teisininkai:

Dr. Kazys Karvelis
Kazys Kupetis
Dr. Vincas Misiulis
Vincas Šarka
Stasys Šimoliūnas
Marijonas šnapštys
Vladas Staškus

Brangiai motinai

MARIJAI KUPREVIČIENEI

mirus, sūnui ANDRIUI ir dukrai ELENAI reiškiamo gilią užuojautą

Birutė ir Julius Smetonai

A. A.

MARIJAI KUPREVIČIENEI

mirus, sūnui ANDRIUI, dukrai ELENAI ir artimiesiems gilią užuojautą reiškiamo

Stefanija Radzevičiūtė
A. Tamulionio šeima

MARIJAI KUPREVIČIENEI

mirus, sūnų ANDRIŲ, dukrą ELENA ir jų šeimai giliai užjaučia

Gražina ir Aleksandras Dauniai

A. A.

MARIJAI KUPREVIČIENEI

mirus, sūnui ANDRIUI ir dukrai ELENAI su šeimomis užuojautą reiškia

Alina Sklierienė
Aldona ir Jūratė
Kristina Raulinaitienė

A. A.

MARIJAI KUPREVIČIENEI

mirus, jos sūnų ANDRIŲ KUPREVIČIŲ ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame

I. Plechavičienė
N. Plechavičius
I. Vederienė
J. Vederas

A + A

DR. ONAI

PALUBINSKAITEI-DUČMANIENEI

Lietuvoje mirus, jos brolius PETRĄ PALUBINSKĄ ir JUSTINĄ su šeima nuoširdžiai užjaučiame ir kartu su Jais liūdime

Lelė, Juozas ir Vida Žvyniai